

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
285. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Hétfő

1933. évi december 11

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautóványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott úján fizet. az előfizetési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegtáblán 6 lej, páratlan (jobb) szövegtáblán 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK CSIKSZEREDÁT!

A jelölések után...

Iria: KACSÓ SÁNDOR

A jelölések megtörténtek. A pártok egész tömege mellett az Országos Magyar Párt is benyújtotta jelölőlistáját. Ezek mellett a benyújtott jelölőlisták mellett kellene most az erdélyi magyarságnak az annyiszor használt és olyan gyönyörűen elkoptatott kortesszólal szerint „egy emberként” megnyilatkoznia.

A jelölések megejtése előtt a B. L.-nek különvéleménye volt. Ennek a különvéleménynek, amely — bátran állíthatjuk — az erdélyi magyar tömegek súlyos többségének a véleményét fedi, három cikkben adtunk hangot. Külön hangot, olyant, amelyet a közvélemény nem érte meg kívánt. Elkülönítettük a nemzetegység fogalmát a pártegység fogalmától, és a nemzetegységért aggódó figyelemmel és körültekintéssel rámutattunk azokra a politikai és társadalmi erővonalakra, amelyek a pártegységet súlyosan fenyegetik, ha csak a Magyar Párt nem rendeződik, hanem hangolódik s nem alakul úgy át, hogy a népegység elfogadható, vagy legalább megközelítő kifejeződése lehessen. Igaz, hogy a főszempontunk nem a párt, hanem a népegység volt s ez a főszempont kívánta meg azt is, hogy jókor, még idejében, az annyira szükséges előrelátás és óvatosság parancsoló ereje alatt tegyük meg a fogalmi elkülönítést az erdélyi magyar népegységet és a Magyar Párt között.

A párt időleges, alkalmi alakulat, amely változhatik, amelynek változása is kell adott körülmények között, a népegység azonban azonos szükségessé válik, amelyet minden erővel és minden körülmények között védelmezni, menteni kell. A népegység egységének a sorsát nem szabad a párt eselleges balsikeréhez kötni s ha a párt, helyesebben a pártvezetőség mégis ezt teszi, akkor súlyos bűnt, történelmi felelőtlenséget követ el.

A mindenáron való ellenzékiekedés azonban távol volt tőlünk akkor is és távol van most is. Leszögeztük, hogy az adott körülmények között és ebben a pillanatban, az országos választások előtt, az erdélyi magyar népegység egységének és erőteljes politikai megnyilatkozásának egyetlen lehetősége van s ez a Magyar Párt mellett megnyilatkozás. Más, komolyan vehető politikai szervezetünk nincs. Ki kell állanunk tehát — bármi történelmi is — amellé, amely van. A továbbiakat aztán meglátjuk majd a választások után.

Ez az újabb, a jelölések megejtése utáni cikk nem azért íródik most, mint az előző véleményünket megváltoztattuk volna.

Sokkal komolyabb okunk van arra, hogy ne menjünk el előkelő idegeneként a megejtett jelölések mellett, amelyek — eszegezzük le ezt is — még a legnagyobb jelét sem mutatják annak, hogy kifejtett különvéleményünket — annak a magyar tömegnek a véleményét, amely fejlegtelésünkben a maga gondolatára és elgondolásaira ismert — figyelembe vették volna. A Magyar Párt volt sokkal „előkelőbb” annál, sem hogy kitarjassa — félfűlét legalább — a tömegek hangját.

Sokkal kényelmesebb volna, hogy most mi erre hasonló „előkelőséggel” válaszolnánk s nem törődnénk azzal, hogy mi történik majd a választásokon. Ezt az előkelőséget azonban csak akkor engedhet-

nők meg magunknak, ha nem éreznők saját ügyünknek is az erdélyi magyar kisebbség ügyét s ha a Magyar Párt sorsa szigorúan csak a párt sorsa volna s nem a nép sorsa is.

Ez a helyzet parancsolja azt, hogy újra hallassunk szavunkat. Riasztó hírek érkeznek mindenünne a Székelyföldről és különösen Háromszék megyéből. Azt mondják ezek a hírek, hogy a szélsőséges gazdasági jelszavakkal dolgozó román pártok nyugtalanító sikereket értek el, a Magyar Párttal szemben pedig általános részvételenség mutatkozik.

A háromszéki magyar listavezető választási gyűléseinek alig van résztvevője, Lupu, Junián és Argetoianu azonban valószínűsége tömegeket mozgatnak. Az a veszedelem tehát, amitől félni lehetett s amitől félni kellett volna, fenyegető közeledésben van. A magyar szavazatok javarésze a Székelyföldön, amely a Magyar Párt erőforrása lehetnek, amely a mandátumnyeréshez szükséges országos szavazatarányt biztosíthatná, román pártok javára éret meg. Ha a három székely vármegyében a Magyar Pártnak még a viszonylagos többséget is féltetnie kell, holott listabiztosító többséget igényelhetne joggal a lakosság magyar számaránya után, akkor riadtan rá kell eszmélni arra, hogy bizonytalanná vált az országos két százalék is, amely nélkül pedig nincs magyar mandátum.

Hamarabb jött a veszedelem, mint vártuk. A magyar szavazatoknak a román listákra való elvesztegetése — belföldön és külföldön egyaránt — végzetes bizonyítványként szerepelhet. Ez már nem a párt baja, ez nem a párt bukása és vesztesége, hanem az erdélyi magyar népegység ijesztő és végzetes hatása megbomlása volna.

Mit lehet és mit kell itt tenni ebben a veszedelemben?

Tisztában vagyunk azzal, hogy hordó-dongású korteskedéssel, hazafias fájlirá-gokkal, tartalmatlan, vagy ekoptatott szövegekkel nem lehet hatni már a magyar tömegekre. A 15 éves kisebbségi sors okosabbá és higgadtabbá tette az erdélyi magyar népet annál, hogy a holdfénytől is tüzet fogna. Most már csak a helyzet őszinte feltárása, az okos meggyőzés segíthet.

És az elkövetett hibák beismerése segíthet.

És segíthet mindenkiféle a kezességvállalás arra, hogy a választások lezajlása után a Magyar Párt meghallja végre az idők szavát s félretesz minden más érdeket, csak hogy a magyar népegység megmaradásának és megszilárdulásának a lehetőségeit megadja. Be kell látnia a Magyar Pártnak azt, hogy súlyos hibát követett el akkor, amikor mostani szervezeti szabályzata megalkotásánál kizárólagossági jogot biztosított a maga embe-reinek. Elzárt minden lehetőséget az elől, hogy a magyar tömegek ellenzéki megmozdulásai a nemzetegység keretein belül megmaradhasanak. Elzárta a lehetőséget annak, hogy ezek a megmozdulások az általános választásoktól függetlenül és külön magyar népi választások után le-

vezetődhesse. A szászok még mostani felforgatott és forrongó hangulatukban is megtalálták a nemzetegységet az általános választásokra, mert megelőzőleg külön választásokat tartottak, amelyeken az ellenzéki népi akarat megnyilatkozhatott és akaratát érvényesíthette az új szász néptanács összetételénél. Hol és mikor nyilvánkozhatná meg a magyar ellenzéki mozgalom anélkül, hogy veszélyeztetné a magyar népi egységet, amikor egyellen gyakorlati megnyilatkozási lehetősége, amely megmutathatja, hogy a tömegek inkább őt akarják, mint a hipotetikus párt-embereket, csak és kizárólag az általános választásokon van?

Nem lehet és nem szabad tovább folytatni ezt a veszedelmes játékot. A nemzetegység fontosabb, mint a jelenlegi pártvezetőség s a jelenlegi pártvezetőségnek is jobb, ha nem az általános választásokon bukik el és sodorja magával az egész erdélyi magyarságot, hanem a külföldi népi választások után és eredménye alapján frissül fel és alakul át úgy, hogy valóban kifejeződése lehessen az erdélyi magyar nép minden társadalmi, gazdasági és gondolati rétegeződésének és ennek a lehetősége meglesz, akkor lehet és jöhet

akár egy-öt párt a Magyar Párt keretein belül, a Magyar Párt mégis megmarad magyar pártnak, egységesen léphet föl a kormányhatalomnál és egységesen az általános választásokon.

Ennek az elgondolásnak a jegyében és ennek a tervnek a megmunkálása és keresztülvitele érdekében kérjük a magyar választó-tömegeket, hogy egyszerűen még, a most előttünk levő választásokon, legyenek egységesek és öntudatosak és szavazzanak úgy, hogy a magyar népegység megmaradjon és további kiépítése, megerősítése kivihető legyen. Nem a Magyar Párt érdeke követeli el sorban, hogy a magyar szavazatok a magyar listákra essenek, hanem a népegység egysége. A magyar szavazatoknak valóban magyar szavazatoknak kell maradniuk, mert erősen kell tartani attól, hogy a román pártokra esett magyar szavazatok gazdaiat is kiszakítsák a népi egységből. Ha lelki-leg talán nem is, de politikailag bizonyosan.

Az a meggyőződés pedig, amely most — a történetek ellenére is — a Magyar Párt listáira szavaztat le bennünket, maradjon meg a választások után is és érvényesüljön abban, hogy nem nyugszik addig, amíg a Magyar Párt szervezeti szabályzatának kellő átalakításával lehetőséget nem nyújt az erdélyi magyar nemzetegység megmaradására. A Magyar Pártnak elég tágnak kell lennie ahhoz, hogy keretei között minden magyar elférjen, még az egyre szaporodó ellenzékiek is.

Fontos belpolitikai döntések előtt...

Allítólag rövidesen sor kerül a Vasgárda feloszlására
Választási jelentések az ország minden részéből

Bukarest, december 10.

Az egyre erősödő választási szíjaj közepette a politikai érdeklődés homlokterében Titulescu külügyminiszter kassai útja és a Vasgárda sorsa áll. Erre mutatnak a kormány vezetőtagjainak tegnapi és mai tanácskozásai és a királyi audienciák.

Az uralkodó pénteken reggel érkezett vissza a fővárosba a temes- és aradmegyei udvari vadászatról. Dél előtt ugynevezett munkahallgatáson fogadta előbb Inculetz bel- és Antonescu igazságügyminisztert, majd Titulescu külügyminisztert, akit ebédre is visszatartott. A késő délutáni órákban aztán audiencián jelent meg Duca miniszterelnök is s eközben újra a palotába hívták Titulescut.

Ezeknek a kihallgatásoknak politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak. Beavattottak szerint nemcsak a kisantantnak az olasz tervekkel szembeni magatartásáról s ezzel kapcsolatban a Benes-Titulescu találkozásáról volt szó, hanem a fontosabb belpolitikai problémákat, köztük a Vasgárda és a szászokkal kötött paktum sorsát is megvitaták.

Hogy a kormány az általános helyzettel kapcsolatban tényleg jelentős elhatározásokra készül, sejtetni engedi az a körülmény is, hogy a péntekről elhalasztott minisztertanácsot szombaton sem tartották meg. Ezzel szemben tegnap este miniszterközi értekezlet volt Antonescu igazságügyminiszter, Tatarescu és Jamandi részvételével. Hír szerint Antonescu és Jamandi, valamint Inculetz és Duca audiencián után úgy döntöttek, hogy a napokban mégis feloszlatták a Vasgárdát.

KIK KERÜLTEK A VAJDAISTÁK HELYÉBE?

A vajdaisták visszalépésével a jelölőlistákon megüresedett helyeket a nemzeti-parasztpárt kolozsvári tartományi vezetősége tegnap tartott ülésén a következőkkel töltötte be:

Kolozsmegyében Socol Aurél dr. lett a listavezető, a második pedig Boilă Zakariás dr., a Romania Noua főszerkesztője. Krassó megyében Hatieganu Emil helyett Popovici Mihály, Brassó megyében pedig Voicu Nănescu helyett Pop Ghița volt kisebbségi államtitkárt jelölték a lista élén. Brassóban a második Jinga tanár.

Szeben megyében a visszalépett Tilea helyébe Stichita volt képviselő került.

A sokat vitatott Szamos megyében Man lalkész helyett Motogna Ielkész lett a listavezető.

Bár a vajdaisták azt hangoztatták Mihalachéhoz írott levelükben, hogy mint közkeletű, teljesíteni fogják kötelezettségüket a választási küzdelemben, a helyükbe került Maniu-hívek mégis arról panaszkodnak a tartományi és központi vezetőségeknek, hogy a vajdaisták mindegyikükön gátolják őket propagandájukban. A két frakció között a villongás tovább fokozódik s nagyon valószínű, hogy a választások után a felülkerekedett maniuisták nyíltan követelni fogják a vajdaistáknek a pártból való kizárását. Ezzel a követeléssel a párttisztító akció során fognak előállni.

MEGHÍUSULT KOLOZSVÁRON A VASGÁRDISTÁK JELÖLÉSI ROHAMA

A jelölésekkel kapcsolatos tülekedésnek, bizonytalanságnak és izgalomnak vége s most

Tessék kívágni és eltenni!

5. sz. SZELVÉNY a B. L. decemberi regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab decemberi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1933 december havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizománys-nál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizománys-nál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lej befizeték az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

kezdetét veszi a tulajdonképpeni választási küzdelem, a maga heves szóáradatával, igéret-líctásával, tiltakozásaival és erőszakosságaival. Egyenesen pártatlan az a versengés, amely most a számtalan kisebb-nagyobb párt között a szavazatokért folyik s így érthető, ha az összekülönbözések, verekedések s a hatósági nyomás megnyilvánulásai gyakoribbak a mult-beliéknél is.

A jelölésért való utolsó rohamot a vasgárdisták intézték Kolozsváron, ahol a törvényszéket hetek óta karhatalom tartja megszállva. A vasgárdisták a Romania Noua pénteki számában felhívást intéztek híveikhez s felszólították őket, hogy szombaton délelőtti tömegesen jelenjenek meg az új görög keleti székesegyház előtt, ahol istentisztelet keretében erősítik meg magukat arra a döntő elhatározásra, hogy szembeszállva a karhatalommal, benyomulnak a törvényszék épületébe s mégis benyújtják jelölőlistájukat, Andrei elnöknek.

A vasgárdista felhívás miatt a rendőrség elköszölte a Romania Noua-t, mert közrend elleni izgatást látott annak közlésében.

A nagy roham elmaradt. A székesegyház előtt a pénteken emlegetett kétezer főnyi tömeg helyett csak 80—100 vasgárdista jelent meg. Így aztán az ünnepélyes istentiszteletből és a tömegmegállásból sem lett semmi. Még ez a vasgárdista csapat sem ostromolta meg a törvényszéket, hanem képviselőikben csak Radulescu egyetemi tanár és Vasilescu Stan jelent meg a törvényszéki elnökkel, hogy beadja a Vasgárda jelölőlistáját. Andrei Agoston elnök hiányosnak találta a jelölést s követelte, hogy jelenjék meg előtte mind a 24 jelölt.

Ilyeténképpen a vasgárdista lista aligha kerül elfogadásra.

Konfliktust a vasgárdisták csak Cosma közjegyző irodájában okoztak, ahol valósággal kényszerítették a közjegyzőt, hogy listájukon a jelölők aláírását hitelesítse. A közjegyzőnél a jelölők összekülönböztek az ottlevő detektívekkel is, de súlyosabb incidens nem történt.

MUNKABAN A LIBERÁLIS SEPRŐ

A közigazgatási és rendőrhatalmások vezetőinek kicserélése s a városi és községi tanácsok feloszlatása, országsszerte szüntelenül folyik.

SZATMÁR

két közigazgatási vezérfelügyelő napok óta vizsgálja a városi ügyvezetés iratait, hogy megfelelő alapot találjon a tanács feloszlatására. Már nemcsak azt kifogásolják a vezérfelügyelők, hogy a városi tanács nem hajtotta be a városi bérpalota lakóinak még 1928. óta fennálló tartozásait, hanem azt is, hogy a munkásoktól elvett épületét papíron visszaadta a szociáldemokratáknak, akik 14 mandátummal vonultak be a tanácsba. Ezt a határozatot ugyan Matei tanfelügyelő állítólag a nemzeti-parasztpárthoz megfellebbezte s így nem került végrehajtásra, de a vizsgálat törvénytelennek látja az egész eljárást.

Ezzel szemben a Mezőgazdasági Kamara vezetőségét már feloszlatták s legközelebb sor kerül a munkakamarára is.

A rendőrség éléről Pausan Gábor kvestort belügyminiszteri távirattal Oravicára delegálták s helyébe Nistor Vilmos resicai rendőrfőnökök helyébe Szatmárra. Pausan nem fogadta el az Oravicára való delegálást, hanem egyelőre 30 napi szabadságot kért.

Rendőrgazgatási minőségben visszahelyezték Szatmárra Cosma Cesar volt szigurancafőnökököt is, aki már el is foglalta hivatalát.

NAGYBÁNYARÓL

Veres József rendőrgazdát helyezték el Máramarosra, rendőrkormányzó beosztásba. Helyébe Nistor János nyugalmazott tisztet, az új szatmári kvestort fivőrével nevezték ki.

Veres áthelyezése, hír szerint, Duca miniszterelnök utasítására történt, mert évekkel ezelőtt nem akadályozta meg a liberális párt megyei gyűlésének a nemzeti-parasztpárt kortesei által való megzavarását, sőt azt elősegítette s Duca nem tudta megtartani beszédét.

SEPSISZENTGYÖRGYÖN

új ideiglenes bizottságot töltek a város élére. A bizottság elnöke Stanciu Joan dr., alelnöke Gyárfás Albert dr., tagjai pedig Montag Imre gyárigazgató, Mosoiu György ügyvéd, Cosarca György ügyvédjelölt, Cretu Sándor sóffőr és Téglás András volt szakszervezeti titkár, aki most lepakolt a kormánypárttal.

A város lakossága körében elégedetlenség észlelhető az új, ideiglenes bizottság összetétele miatt, mert a tagok közül többen csak 2—3 éve sepsiszentgyörgyi lakosok, akik alig ismerik a város bajait.

HAROMSZÉKMEGYÉBEN

A Magyar Párt a következőképpen véglegesítette jelölőlistát: Szentkereszthy Béla báró, Laár Ferenc parajdi református lelkész és Molnár Dénes dr. kézdíváshelyi ügyvéd képviselőjelöltek, valamint Sándor József dr. szenátorjelölt.

A szociáldemokrata párt jelöltjei Bartha Károly, Daragics József és Kiss Bedő József.

Az Averescu-párt listavezetője Bucsan Constantin dr. volt belügyi alminiszter, másik két képviselőjelöltje pedig Veress Gábor dr. ügyvéd és Simon Ferenc cipész.

Érdekes és mulatságos ügy volt a Junian-féle radikális parasztpárt pénteki jelölése. A 25 jelölt valósággal összefogdosták, úgy, hogy mindegyiküknek 30—30 lejt fizettek. Nagyrosztuk a napszamosok közül került ki.

A választási propaganda különben máris hevesen folyik s a kormánypárton kívül Lupu és Argetoianu emberei is komolyan veszélyeztetik a Magyar Párt régebbi kilátásait.

SZATMÁRMEGYÉBEN

legutóbb még a szociáldemokrata- és a zsidópárt jelölt a képviselőválasztásokra. Előbbinek

Lucian Sándor dr. a listavezetője, a zsidópárti listán pedig Fischer Tivadar dr. volt képviselő, Borgida József dr. és Jeremiás Jenő dr. szatmári ügyvédek, Fried Ábrahám dr. máramaroszi, Sarudi Farkas dr. nagybányai ügyvéd és Ferber Herman kisiparos szerepelnek.

A szociáldemokraták listájának elfogadása körül baj támadt, mert az eredeti jelölési meghatalmazás Bruder Ferenc kolozsvári párttitkárán volt, akit — mint emlékeztet, — Szilágy megyében letartóztattak s még most is őrizetben tartanak. A jelölőknek tehát új meghatalmazási okiratot kellett bemutatniuk.

CSIKMEGYÉBEN

a kormánypárt mellett szintén Lupu és Argetoianu pártja vadászik, minden lehetséges eszközzel a székelők szavazataira. Lupu György szentmiklósi, a Laurency-vendéglőben nagy gyűlést tartott, amelyen inflációt és széleskörű demokráciát ígért. Pénteken délután Csikszentdomokoson mondott programbeszédet.

Gyergyóban Cămpănu Maximilian dr. ügyvéd, az Argetoianu-féle agrárliga vezetője, szédíti nem lebecsülendő sikerrel a tömegeket.

A Magyar Párt csak vasárnap kezdi meg választási propagandáját s első népgyűlését Csikszentdomokoson tartja.

Érdekes, hogy a Goga-párt visszalépett a csiki jelöléstől. Nyilván belátta, hogy nincs mit keresnie a székelő megyében.

SZAMOSMEGYÉBEN

a Magyar Párt képviselői jelölőlistájának ez a véglegesített összetétele: Gyárfás Elemér dr., Bene Ferenc dr. dési párttagozati elnök, Lénárd Bálint dr. szamosújvári orvos, Nagy János bajucsi r. kath. lelkész és Biró Péter somkeréki kiskapuzó.

Marosvásárhelyen is feloszlatták a városi tanácsot

Porubsky dr. marosmegyei prefektus szombaton délelőtti megkapta a belügyminisztériumnak a városi tanács feloszlatásáról szóló távirati rendeletet s nyomban hozzálátott az ideiglenes bizottság összeállításához. Magához kereste Sebess Jenő dr.-t, a Magyar Párt városi tagozatának elnökét és Bernády György dr. volt polgármestert s a kilenc tagú ideiglenes bizottságban négy helyet ajánlott fel a magyarságnak.

Sebess dr. megmondási időt kért s este 5 órára összehívta a tagozat elnöki tanácsát és intézőbizottságát, hogy a prefektus ajánlatáról döntsenek.

Azt már biztosra veszik, hogy a kinevezendő ideiglenes bizottság elnöke Jonescu Nae, a helyi öliberális párttagozat elnöke lesz.

Ugyancsak szombaton megkezdte a mezőgazdasági kamara vezetőségének feloszlatásáról szóló távirat is. A mezőgazdasági kamara élére háromtagú ideiglenes bizottság kerül, amelynek elnökül Stoinovici kiskapusi földbirtokost emlegetik.

Várják a munkakamara igazgatótanácsának feloszlatását is.

NAGYSZALONTA IS „INTERIMAR”-T KAPOTT

Mint országsszerte, úgy Nagyszalontán is

Beszélgetés a legtemperamentumosabb pártvezérrel

Lupu dr. erélyesen cáfolja a kormányba való belépéséről szóló híreket

Brassó, december 10.

Az egész ország területén élkeseredetten folyik a választási harc és a szavazatokért való tülekedés. A mezőnynek a legharciasabb elemei a vasgárdisták, akik, ha kell, az erőszaktól sem riadnak vissza. A jobboldali reakció és gyűlölködés legnagyobb ellenfele: Lupu dr.

Lupu

Lupu vezér mindig a legharciasabb politikusa volt Romániának. Kitűnő szónok, túlfűtött egyéniség, haladott szellem és bátor egyéniség. És ige a legnagyobb adu. Ő a Skoda-botrány leleplezője.

Lupu dr. tegnap este Brassóba érkezett. Politikai barátainál szállt meg estig, hogy tovább folytassa propagandáit útját Arad felé. Itt találkoztunk Lupuval, akinek nagy sérelem nyomja a szívét. Valósággal fel van háborodva azért, mert egyes lapok azt híresztelik róla, hogy a választások után lepakolt a liberálisokkal és belép a kormányba. Ez a híradás, a

vizsgálatot folytattak le a városi tanács ellen és a vizsgálat eredményeképpen elrendelték a feloszlatást. A prefektus ideiglenes bizottságot nevezett ki a város élére. Az elnök Kovács Béla helyi liberális pártvezér. A tagok közül egy román és négy magyar.

VISSZAELESEK A BIHARMEGYEI VÁLASZTÁSOKNÁL

A Magyar Párt vezetői, Markovics Manó dr. és Soós István dr., szombaton megjelentek Bancia vármegyei prefektusnál és tiltakoztak a magyar szavazókat sújtó választási visszavonások ellen. Megismételték a szavazókörtök beosztásánál és a választói igazolványok kiadásánál történt sérelmeket, amelyek miatt, mint előzőleg beszámoltunk róla, Titulescuhoz is táviratot monesztettek, majd újabb sérelmeket adtak a prefektus tudtára. Így Köröstarjánban és más községekben is a magyar választók egy részének adták ki csak a szavazólapokat.

A prefektus megígérte a sérelmek orvoslását, kijelentve, hogy közbenjár a törvényszéki elnökkel a szavazókörtök megváltoztatása iránt. A hiányzó szavazóigazolványok végett pedig a járásbírók ismét kiszállnak a szobanforgó falvakba és mindenkinek kiosztják azokat. A Magyar Párt most várja az ígéretek beváltását.

BESZÉLGETÉS A PARASZTPÁRT VEZÉREVEL

Egyik brassói hívének lakásán kerestük fel Lupu dr.-t.

Jelenleg erdélyi propaganda körúton vagyok — kezdi nyilatkozatát Lupu dr. — és most, amikor újból találkozom választóimmal, örömmel állapíthatom meg, hogy ragaszkodnak hozzám, mert eredeti programomtól egyetlen pillanatig sem tértem el. Pártom a legnagyobb népszerűségnek örvend Erdélyben. Ennek az országnak a lakossága, fajra és vallásra való tekintet nélkül csatlakozott már régen az én pártomhoz.

Ezzel a ténnyel a liberális-párt és a jelenlegi kormány teljesen tisztában van. Tekintve, hogy emellett még gazdasági programunk homlokegyenest ellentmond, a kormány utasítására mindenféle csendőrlégiók fogadnak, a közigazgatási

hatóságok pedig példátlan gyűlölettel viseltetnek velem szemben és állandóan üldöznek. Tegnap este például Csikszentdomokoson voltam. A primár és a csendőrség megakadályozta pártom gyűlését. Ugyanaz a primár, amely tölem, alkotmányellenesen, megvonta a beszéd jogát, másnap egy protezsált párt gyűlését hívta egybe és az egészet saját maga rendezte meg.

— De hiába erőszak és csendőrszurony.

— Engem nem lehet azzal a hazugsággal sem elgáncsolni, hogy be akarok lépni a liberális pártba és a jelenlegi kormányban miniszteri tárcát kapok. Ezt azért terjesztik rólam, hogy a tömegek előtt úgy tűnessenek fel, mintha egyik napról a másikra otthagynám programomat, egy tál lencsért, vagy egy miniszteri széket. Kérem a B. L.-t, közölje, hogy

a kormányba való belépésemről elterjedt hír a legaljasabb rágalom.

Nem működhet olyan párttal, amelynek gazdasági programja homlokegyenest ellentmond az én és pártom programjával. Amíg élek, egyetlen kormányban sem vállalom tisztséget, csak mint kormányfő. A demokrácia bástyáján állok, amellyel vagy győzök, vagy elpusztulok.

Lupu dr. megállás nélkül beszél. Arca valósággal lázban ég. Köhög. Néha feldeklik, úgy köhög. De azért tovább beszél.

Nem vagyok antiszemita, nem vagyok az elnyomás, hanem a szabadságjogok embere. E pillanatban az országot veszedelmes áramlatok aknázzák alá. És tudja meg az ország, hogy ezeknek az áramlatoknak én és a pártom vagyunk egyetlen gátvetői. Nehogy bárki is azt higgye, hogy a vasgárda az antiszemitizmus jelszavával győzi meg a tömegeket. Románia lakossága békeszeretőbb, sem hogy a fajgyűlöletet, mint kormányzási programot elfogadná. A reakció lovagjai ellopják gazdasági programomat és azzal szédítik a népet. De nem sikerül nekik, mert azokban a megyékben, ahol pártom erős, ahol a tömegek ragaszkodnak hozzánk, a jobboldali gyűlölködés „apostolai” csufos kudarcot vallottak. Én leszek az, aki végleg kiverem őket a politikai élet összes lövészárkaiból.

s. m.

Egyezés, amely akasztással végződött

Nagypárad, december 10.

Zimándi Mártonné sóskuti öregasszony nemrégiben úgy vélte biztosítani magát öreg napjaira, hogy házát és egész vagyonkáját ráíratta egy ismerősére, Farkas Gyula cipészre, aki ennek fejében kötelezte magát, hogy élete végéig gondozásban és ellátásban részesíti az öregasszonyt. Egyideig ment is rendben a dolog, de azután mindennapos lett köztük a veszekedés. Farkasnak terhére volt az öregasszony, az meg nem volt megelégedve a gondozással. A napokban azután az ártálló gerendájára felakasztva találták Zimándinét. A csendőrség gyanakodni kezdett és vallatára fogta Farkast. Az tagadott, de négy napos vallatás után megtört és elmondta, hogy ő tette el láb alól az öregasszonyt. Farkast letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— Benes második propaganda előadása. Prágából jelentik: Benes, cseh külügyminiszter második felvidéki előadását Érsekújváron tartotta meg. Ebben az előadásában elmondotta, hogy a magyar nemzet jogot formálhat az életre, de be kell látnia, hogy a magyar nemzeti eszme felelőse szükségképpen együtt jár azzal, hogy az ország területi integritását elvesztette. A kisántant államok viszont elutasítanak minden olyan ajánlatot, amely határait megváltoztatására vonatkoznak. Ő megérti a magyar nemzet fájdalmát, de ebből a kijelentéséből nem szalad azt a magyarázatot levonni, hogy a cseh politika feladta volna intranszigns álláspontját. Belátással van Csehszlovákia Magyarországgal szemben és nem elleneséges érületű. Ha a sebek beheggednek, sőt lehet arról is, hogy a két állam között az összeműködés szorosabb legyen. A magyarok gazdasági és művészeti téren hihetetlen teljesítményekre voltak képesek és ezek előtt a cseh állam tisztelettel meg is hajlik. A Csehszlovákia élő magyar kishbsegeket illetően Benes azt mondta, hogy e nemzetiség kisebbség jogait az állam tiszteletben akarja fogja tartani.

A politikai bonyodalmak székhelye Rómából Londonba tevődik át

**Készülékek nagyon kicsi rész-
letre kaphatók.**

Franciaország újabb biztonsági övet akar

**Boncour leltárja szövetségesei előtt
a német-francia tárgyalási anyagot**

Igy szól a nyilatkozat, amely valóban a legteljesebb és legmerevebb elutasítás. Szintén felmerül a kérdés, hogy miért kell e nyilatkozat után a francia külügyminiszternek fél Európát körülutaznia? Ennél többet és ennél kategorikusabbat még akkor sem mondhat, hogy ha az összes barátságos hatalmakkal tárgyalat már és azokkal megállapodott.

Tyrrel-nek az volt a feladata, hogy megértse Angliával: Franciaország eddig elmege, eddig és nem tovább, de ennek is az a feletele, hogy Anglia hajgjon fel németpárti politikájával és térjen vissza a francia álláspont-ra. Arról, hogy az angol nagykövet mit végzett odahaza, nincsenek még jelentések, de annyit máris tudunk, hogy az angol diplomácia minden áldozatra hajlandó, csak azért, hogy a német-francia közvetlen tárgyalások ismét meginduljanak.

Erre mutat mindenesetre az is, hogy a követ beszámolója után Sir Simon azonnal fogadta a francia és olasz nagyköveteket is és velük is hosszasan tanácskozott. Londonban azt írják a lapok, hogy a politika súlypontja talán még a karácsonyi ünnepek előtt Rómából Londonba tevődik át. Szó van arról is, hogy Svédország külügyi államtitkár ugyanezen égyben már a jövő hét folyamán Londonba utazik.

Prágában úgy tudják, hogy Paul Boncour a Benes-látogatást már decemberben viszonozza. Prága után Varsó lenne a következő állomás, azután Moszkva következne — bár ez a látogatás még nem bizonyos — és Moszkva után utazik Boncour Bukarestbe és Belgrádba és onnan Rómába.

Egyébként ma Boncour behatóan tárgyalta a belga követtel is, akivel a belga keleti határ megerősítését beszélte meg. A megbeszélés szerint a belga erődítmény-művek szervesen hozzákapcsolódnak a francia erődítési vonalhoz.

A francia szocialisták kivonultak a kamarából

**A kormány pénzügyi és fegyverkezési javaslata
a jobboldal malmára hajtja a vizet**

Páris, december 10.
A kamara mai ülésén tovább tárgyalták a pénzügyi javaslatot. A tárgyalás során jelentős incidens történt. Vincent Auriol szocialista képviselő emelkedett szólásra és azzal vádolta meg a kormányt, hogy annak pénzügyi és fegyverkezési politikájára ellenzékbe kényszeríti a szocialistákat. A szocialisták — mondotta a szónok — nem nézik jó szemmel, hogy a kormány ezzel a politikájával a jobboldal utjait egyengeti, amely ugynevezett nemzeti-egység kormányának jelszavával akar hatalomra kerülni.

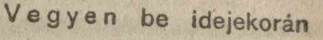
Ezután a szónok kijelentette, hogy a szocialisták éppen ezért kivonulnak a parlamentből és mindaddig távol maradnak, amíg a kormány a lehetetlen pénzügyi javaslatot tárgyalja.

Halálos verekedés nemzeti-paraszt- párti és kormánykortesek között

A Botosani-megyebeli Trusesti község főutcáján összetalálkozott egy Costache Lupu, volt nemzeti-parasztpárti primár vezetése alatt álló kortescsoport, Petraru Constantin liberális kortessel és annak két társával. Veszekedni, majd verekedni.

Lapu öt revolverlövést adott le, amelyek közül kettő súlyosan megsebesítette Petrarut, aki a halállal vívódik.

A lövöldöző kortest a csendőrség letartóztatta.

HELMITOL

TABLETTÁT

mely a vizeleti szervek teljes tisztulását eredményezi.

Kérdezze meg az orvosát!

Feloszlatták a Vasgárdát

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a minisztertanács elhatározta a Vaszgárda azonnali feloszlását.

Alibit kell igazolnia az egész váradi törvény- széknek

Nagyvárad, december 10

Eredeti vizsgálat folyik a nagyváradi törvényszéken. Az épület falait ugyanis belül ismeretlen tettesek összekarcolták és bepiskolták. A vizsgálat során most a törvényszék összes hivatalnokainak alibit kell igazolniuk, bebizonyítva, hogy abban az időben, mikor a rongálások történtek, hol tartózkodtak és mit csináltak.

➔ Pokoli kinok után teljes gyógyulás

által.

Togal millió esetben bevált szer

Rheuma	Ülőidegszája	Ideg- és főtájtás
Köszvény	Spanyolnátha	Hűléses megbetegedés

esetén.

Togal azonnal segít és a szívre és gyomorra teljesen ártalmatlan!

**Van-e más haso
szer, mint a Tog
melyről több m
6000 orvosnak
nagyszerű, írásb
adott vélemény
van? NINCS!**

**Nincs ennél jobb szer!
Biztosan használ!**

Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások már megtették ezt Ön helyett és ők mind Togat szednek most! **Egy kísérlet Önt is megfogja győzni!** Az összes gyógyszerárakban és drogériákban, Lei 52.— A Togat-tabletta svájci készítmény.

Békés nyilatkozat és harcias orosz—japán készülődés a Távol-Keleten

Tokió, december 10.

Az amerikai—orosz diplomáciai viszony helyreállítása és a két óriás állam közeldése után előrelátható volt, hogy a japán hódítási és háborús láz, legalábbis egyelőre, lejjebb száll. Ennek első jele Sirota japán külügyminiszter tegnapi sajtónyilatkozata, amelyben a japán külügyek intézője békeszólásokat hangoztat. Kijelenti, hogy Japán nem akar háborút, sőt az a célja, hogy minden eszközzel fenntartsa a Távol-Kelet békéjét. Kész arra is, hogy árgyalásokat kezdjen a Távol-Keleten érdekelt hatalmakkal a jóviszony megjavításáról.

Kétségtelen azonban, hogy a távolkeleti háború veszélyét az amerikai—orosz összefogás csak ideiglenesen szüntette meg.

A háborús készülődések folynak tovább s jellemző erre, hogy

Japán és a Szovjet egyidőben kezdtek hadi szempontból nagyfontosságú vasutépítésekhez.

Mukdeni jelentés szerint Japán és a gyámsága alatt álló mandzsu kormány közös megegyezéssel új vasutvonalak építését kezdik meg Mandzsuriában s ezek a vasutak egyenesen az orosz határ irányában futnak. Ugyanakkor Moszkvából közlik, hogy a Szovjet jelentős mértékben kibővíti a szibériai vasúthálózatot. A legnagyobb figyelmet a katonai szempontból elsőrangú fontosságú Irkutsk—Csita és Khabarovsk—Blagovjescsenk közötti vasútvonal megkettőzésére és kiépítésére fordítják.

Hibásak voltak-e az orvosok a kolozsvári műtőasztalon elvérzett asszonyi életért

Az özvegyé vált férj 900 ezer lej kártérítést követel az elhunyt feleségért

Kolozsvár, december 10.

A múlt év augusztusának egyik vasárnapján a zsidó kórházban kimúlt egy viruló asszonyi élet. Weinberger Józsefné volt a tragikus áldozat, akinek holtteste felett hetekig dult a hírlapi polémia. Kinek a hibájából röpített ki a szerencsétlen asszonyból a lélek, kinek a késedelme, vagy téves diagnózisa idézte elő a katasztrófát? Orvosok álltak egymással szemben, mint valami végzetes duellumban, amelynek tulajdonképpen áldozata már kint pihent örök nyugalomban a házsongárdi temető rögei alatt.

Tulajdonképpen egy szörnyű és áldatlan orvosi harcnak lett a fatális áldozata Weinberger Józsefné. Önkéntelenül is Bernhard Shaw szatirája, az „Orvosok dilemmája” jut eszünkbe ennek a végzetes esetnek kapcsán. Weinberger Józsefné az egyik éjszaka kibírhatatlan fájdalmakra riadt fel álmából. A fájdalmak a méh és a gyomor tájékán jelentek meg. A megijedt férj orvosért szaladt. Dr. Hellert, a család régi orvosát, a népszerű nőgyógyászt hívja a felesége betegágyához. Az orvos hosszas tapogatózás és vizsgálat után sem tudja pontosan megállapítani a heves fájdalmak okát. Azt ajánlja a családnak, hogy konzultáltsanak belgyógyással. A konzultáló belgyógyász egy régi és jónévtű orvos, a Zsidó Kórház belgyógyászati osztályának vezetője, de ezenkívül még Purjesz tanítvány is: dr. Dóri Béla. Dr. Dóri is órákig vizsgálja a beteget, állapotát súlyosnak tartja és ételmérgezésre gyanakodik. Heller dr. nem nyugszik meg ebben a diagnózisban és kéri, sürgeti a családot, hogy a beteget szállítsák kórházba, vagy szanatóriumba, ahol permanens orvosi megfigyelés alatt állhat.

A beteg hallani sem akar erről. Lázás képzetében megjelenik előtte a műtőszoba képe és sirva könyörög családjának, hogy hagyják otthon, majd jobban lesz. Ez szombat éjszaka történt. Vasárnap délelőtt rémült arcú állít be dr. Hellerhez a férj és kétségbeesetten kér orvosi beavatkozást, mert felesége állapota aggasztóra fordult.

— Segítsen doktor ur, de gyorsan, gyorsan, mert úgy érzem, ha késünk, meghal a feleségem.

Heller dr. percek alatt ott van a megriadt családi fészekben. Az ágyon ott fekszik viaszfehéren, szemeiben a kísértő halál kifejezésével az asszony, akinek pulzusai már kihagynak.

— Azonnal be kell szállítani a Zsidó Kórházba, haladéktalanul meg kell operálni. Minden perc végzetessé válhat. És Heller dr. már intézkedik is. Percek múltán mentőkoscsi áll a ház elé és már viszik is a Zsidó Kórház felé Weinberger Józsefnét.

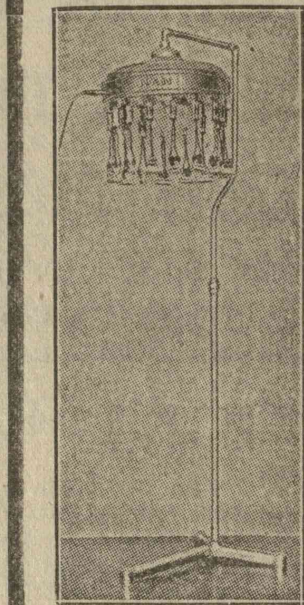
Az asszony a műtőasztalra kerül. Alig van, már pulzusa. Heller dr. már vetkőzni kezd az operációhoz és anélkül, hogy a kórház vezetőjétől megkérdezné, szabad-e neki embert menteni, annak ellenére, hogy a kórháznak ő nem hivatalos orvosa, már mosakszik is, már osztja ki az ápoló személyzetnek az utasításokat, hogy főzzék ki a műszereket. Gyorsan, gyorsan, mert minden pillanat egy emberéletre kerülhet. Már-már odaáll a műtőasztal elé hogy az altatásra kiadja a parancsot, amikor megjelenik a műtőszobában a kórház egyik orvosközlege, megállítja az egész embermentési processzust és közli dr. Hellerrel, hogy neki a

kórház szabályzata értelmében nem szabad operálnia.

Heller megdöbben. Felelősségre hivatkozik. A beteg közben vérzik. Pulzusának tempója lassabb és lassabb lesz, Heller kiesik nyugalmából és mint vészjelt, adja ki a parancsot:

— Haladéktalanul vért átömlesztieni. Nem szabad várni egy pillanatig sem, mert különben itt vérzik el szemünk előtt a paciens.

A kórház orvosi szabályzata erősebb volt minden szempontnál. A család szívszorogva lesi az ajtók megett a fordulatot. Heller dr. kiszalad a folyosóra és azt mondja a férjnek, hogy azonnal kerítse elő dr. Király sebészt, talán annak megengedik az operáció végrehajtását. Megérkezik Király dr., de a szabályzat tilalmát ő rá is alkalmazza. Közben a beteg vérzik, míg végre megérkezik a kórház fiatal orvosa, dr. Farkas Tibor. Másfél óra telt el az-

Kedvező fizetési feltételek.

Az egész világon elterjedt és elismert, legutolsó és legújabb tökéletesítésekkel ellátott híres

„NAM” AUSZTRIA

márkájú

örökhullám apparátusok

kaphatók a romániai és bulgáriai vezér. képviselőknél és lőlerakatlál:

PARFUMERIA „LILAS”

București, Str. Smârdan 37. Telef. 3/78-53.

Nagy raktár: örökhullám-apparátus alkatrészekben és oldatokban fodrászati berendezésekben és minden nemű fodrászati cikkekben, valamint villamos apparátusokban. Kiváncra árgyűzőket küldünk! Az ország minden részébe szállítunk.

A per itt folyik most a kolozsvári törvényszéken. Magánvád alapján indult meg, a törvényszék kihallgatta a három vádlott orvost, dr. Farkast, dr. Döröt és dr. Hellert, akik azt bizonyították, hogy ők korrektül jártak el. Kihallgatták az orvosszakértőket is, akik megállapították, hogy tulajdonképpen senki sem hibás, mindegyik orvos szabályszerűen járt el gondatlansággal senki sem vádolható.

Az orvosszakértők véleményének meghallgatása után az ügyész ismételt kijelentette, hogy hivatalból nem emel vádat az orvosok ellen, ezzel szemben a magánvád képviselője a vádat fenntartotta, annál is inkább, mert 900 ezer lej kártérítésre tart igényt elhunyt feleségéért az özvegyen maradt férj.

Most várják az ítélet kihirdetését, amelynek tragikus végű szereplője kint porladozik a temetőben s akinek sírhantja felett most már talán nem is a bűnösség megállapításáért, hanem pénzben átszámítva, az elvesztett emberélet értékmegtérítéséért folyik a harc.

Körműves Lajos

A törvényszék Bastia-tanácsa szombaton hirdetett ítéletet az orvosok perében. Ugy Heller doktort, mint Farkas Tibor és Földi Béla orvosokat felmentették, mert a szakértők véleménye alapján a bíróság megállapította, hogy nem hibásak az asszony halálában.

lajdonában maradhattak.

A bíróság a védelem érvelése ellenére is bűnösnek találta Crăciunas Augustin lelkész és dr. Baróthy István magánokirathamisítás bűntettében és ezért őket

fejenként egy-egy évi fogházra ítélte. Galis Nicolae lelkész viszont a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette.

Az ítéletet a felek megfellebbezték.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserű viz naponta való ivása a legkiseb erőlködés nélkül könnyű és rendes béműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajoknak, vesé- és cukorbetegségeknél, valamint köszvényben és csúszban szevedőknek is nagyon jót tesz és ezért méltán megérdemli a legmagasabb ajánlást.

— Tordamegyei hírek. Tudósítónk jelentí: Gligan Ioan 74 éves felsőszőlőszőlő földműves a napokban cséplőgépjén foglalatokodott. Munkája közben a gép fogaskereke jobbkezeit elkapta és felkarját leszakította. — Balica Vasile 45 éves magyarpeterdi lakost két régi haragosa Moldovan Demian és Juga Alexandru az utcán megtámadták és botokkal fején súlyosan megsebesítették. — Öngyilkosságot követett el Bölöni István 21 éves tordai fiatalember, aki a ház padlásán felakasztotta magát. Másnap reggel akadta a családtagok kihűlt tetemére. Az öngyilkosság oka: munkanélküliség miatt ti nyomor.

Wimpassing hócipők

előírt eredeti gyári árak mellett

Linoleum Stecll cégénél

Brassó, Kapu-u. 34. Telefon 5-45

Hitelközpont tagja.

Fiókok: Bukarest, Arad.

Hat hónapra ítelt a nagyváradi törvényszék egy „földosztó” agronomot

Nagyvárad, december 10.

Szombaton délelőtti tárgyalta a törvényszék harmadik szekciója Perietzeanu agronom ügyét, aki ellen Hodos biharmegyei község lakossága tett közös feljelentést. A mindenható agronom ur kimeat a faluba és elhitette a gazdákkal, hogy aki lefizeti neki az 500 lejtől 1000 lejig terjedő illetéket, az kap földet bőven. A gazdák lefizettek is, földet azonban mindmáig nem kaptak s természetesen nem kapták vissza pénzüket sem. A tárgya-

lason ugyszólván az egész falu felvonult és terhelően vallott a földmőrre. A törvényszék 6 hónapi fogházra ítélte Perietzeanust.

Igen érdekes volt, hogy még be sem fejezték a tárgyalást a harmadik szekciónál, mikor a második szekcióból is Perietzeanu nevét kiáltották. Ott ugyanis Perietzeanu teljesen hasonló ügyét tárgyalták, egy másik falu feljelentésére. Ezt a tárgyalást azonban, tanuk megnevezése miatt, elhalasztották.

Elítelték a tordai Amerika biztosító vezetőit

Egy-egy évet kaptak a hírhedt intézmény irányítói

Torda, december 10

Az Amerika biztosító társaság bünperében a tordai törvényszék ítéletet hirdetett. A biztosító társaság dolga országsszerűt nagy port vert fel, rengeteg ember károsodott ennél a társaságnál és ez az oka annak, hogy a per kimeneteléről általános volt az érdeklődés.

A tárgyalás során a vád lényegesen összezsugorodott. A tanuk kedvezően vallottak és a tárgyalás utolsó napján voltaképpen már csak az ugynevezett Procop Ioan-alap felhasználásáról volt szó. Ez az alap a társaság könyvvizetésében mint fiktív folyószámla szerepelt, amelynek összegeit a vezetőség saját céljaira használta fel, illetőleg az ezen számlán kezelt összegeket ügyfeleivel nem számolta el.

Igy ez az eredetileg több milliós összegről szóló nagy bünper mintegy het-

venőtezer lejre zsugorodott össze. A megtartott vádbeszéd után a védők emelkedtek szólásra. Dr. Kassovitz Endre ügyvéd Galais Nicolae görög keleti lelkész és dr. Baróthy István védte, dr. Pop Valér volt igazságügyminiszter védece pedig Crăciunas görög keleti lelkész volt.

A védők azt igyekeztek bizonyítani, hogy az ugynevezett Procop-alapon a társaság azokat a pénzeket helyezte el, amelyeket a felek postán küldöttek és amelyről a társaság az első pillanathban nem tudta megállapítani, hogy milyen rendeltetéssel küldötték ezeket a pénzeket. A védők ezenfelül azt igyekeztek bizonyítani, hogy erre az alapon azokat a pénzeket könyvelték még el, amelyek halálesetnél többletként mutatkoztak, amelyeket nem kellett az özvegyeknek és árvákak kifizetni és így a társaság tu-

HIREK

és hétfőn este felvonulnak
brassói kereskedők

és hétfőn este felvonulnak
brassói iparosok,

hogy elmondják a Brassói Lapok hasábjain Brassó városa, Brassó megye, a Székelyföld, Erdély lakosságának, valamint a Brassóban tartózkodó vendégeknek és útutazóknak: mennyi minden szép, okos, hasznos, kedves, olcsó árut halmoztak fel kirakataikban, üzleteikben, raktáraikban. KARÁCSONYRA — UJESZTENDŐRE! Hétfő estétől szombat estig a Brassói Lapok „Karácsonyi Vásár” rovatában minden nap közli kereskedőink és kézműiparosaink tájékoztatóit. Ezek a karácsonyi vásárlások megbízható „utmutatói”, ezek mutatják meg: hol lehet a legjobban vásárolni. Minden esztendőben esemény-számba ment a brassói kirakatrendezők művészi munkája, minden esztendőben várja a takarékos, okos, előrelátó, ügyes NŐ és figyelmes FÉRFI a brassói decemberi kirakatokat, ebben az esztendőben is különösen fontos ez a kirakat-seregszemle. Olvassa el figyelmesen „Karácsonyi Vásár” rovatunk tájékoztatóit, azután sétáljon végig a kirakatok előtt, nézze végig a csodás kirakatokat és akkor nyugodtan eszközölheti karácsonyi bevásárlásait: megbízható, szolid cégeknél, megbízható, jó árut kap, szolid, olcsó áron.

— Pör, amelyet nem lehet befejezni. Csikseredáról jelentik: Ezelőtt három évvel történt, hogy a gyimesi vonalon a Lővész nevű állomáson két tehervonat egymásnak szaladt. A szerencsétlenség következtében a vasút óriási károkat szenvedett. A karambol nyomán bevezetett vizsgálat nyolc vasutast tett felelőssé s ellenük bünvádi eljárást indított. Három év alatt több mint tíz tárgyalást tartottak ki az ügyben, de soha sem lehetett befejezni a pert, mert hol a vádlottak, hol a tanúként beidéztetett vasúti alkalmazottak hiányoztak. A mai tárgyalásra előzetes vádlottakat és tanúkat. Így sem jött meg az egyik vádlott s így a bünyget újból el kellett napolni. A törvényszék nyílt előzetes vádat adott ki.

— Elhalasztották Renoit kapitány kémkedési perének tárgyalását. Bukarestből jelentik: Tegnap kellett volna folytatnia a kémkedésért 20 évre ítélt Renoit temesvári kapitány ügyében a felbezései tárgyalásnak a legfelsőbb kassai bíróság előtt. A tárgyalást azonban január 15-ra halasztották el.

— December 16: Zsidókórházi szombat. Kolozsvári Zsidókórházegyesület, melynek kórházát Erdély minden részéből elkeresik a betegek, felkérte Erdély összes zsidó hitközségeit, hogy javára december 16-án kórházi szombatot rendezzenek, azaz a hívek kegyes adományait, amelyet a Szentírás felolvasásakor szoktak felajánlani, ezalkalommal a kórház javára jussanak. A kérdést az erdélyi zsidó felekezetek központi irodái a hitközségeknek a legmelegebben figyelmükbe ajánlották.

— Tűzhalál. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt. A Klára 80 éves barátságos asszonnyal, mint a tűz mellett foglalatzkodott, ruhája tüzet fogott s pillanat alatt egész testét lángok borították el. A közelben senki sem tartózkodott az öregasszony nem tudott magán segíteni s borzalmas álmok között kisérvetett.

— Saját szekere gázolta agyon. Csikseredáról jelentik: Domokos József csikseredai gazda az ottani kőbányából követ ásvározott. Súlyosan terhelte szekerevel, mire előtől ballagva igyekezett le a kecsény, fagyos úton. Utközben megcsuszott s súlyosan megterhelte szekér kerekét, ami került, amelyek agyongázolták.

— Asszony a vonaton. Egy szédületes nő, Fannie Hurst szenzációs regénye. A regény, gyámoltalan polgárleányról, akiből nagyitott üzletasszony lesz. A mai nő regénye, mely szép és érdekes. Az Athenaeum 60 levetészonkötésű sorozatában a 24-ik kötet. A sorozat jegyzékét a Brassói Lapok rovatvezetője közli.

Csak

valódi márkás csövet vásárolok, hogy pénzem ellen-
értékét lassam. Ha rossz csövet veszek a bosszan-
kodás elveszi kedvemet a rádiótól. Tehát csak

TUNGSRAM

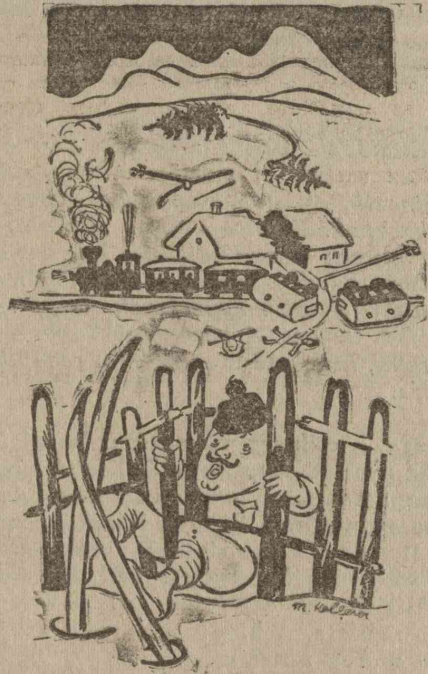
kérek, a közismert, megbízható világmárkát.

ABLAK

A zsidók el volnának nyomva?
Hát ez csak gonosz mende-monda!
Kinek fia hősi halott,
állásában maradhatott.
Nem is hinnék, milyen türelmet
tanusít az állam e téren,
mert kérem,
becsületszavamra mondom:
Egy zsidó kancellár is lehet,
ha ő maga halt meg a fronton!

KOCASIZÓ SÓHAJA

— „Amikor a szakkönyvből megtanultam színi, kissé másképp képzeltem el a távfutást!”

— Betörés falbontással. Budapestről jelentik: Vakmerő falbontásos betörés történt tegnap éjszaka Lukács István Luther-utcai fűszerkereskedésében. A betörők egy szomszédos, üresen álló üzlet-helyiségbe hatoltak, ahonnan kibontották a bolt-helyiség falát, megfúrták az ott levő pénztárcát és 8 ezer pengő készpénzt zsákmányoltak. A pénzen kívül jelentős mennyiségű árut is magukkal vettek. A rendőrség nyomozást indított, hogy a falbontó betörőket kézrekerítse.

— ELITÉLTEK KÉT KOLOZSVÁRI EGYETEMI HALLGATÓT. Kolozsvárról jelentik: A törvényszék szombaton tárgyalta két kereskedelmi akadémiai hallgató, Fogel Jenő és Klein Miksa ügyét, akik, a vád szerint, hónapokkal ezelőtt a „Diákforradalmár” című kommunista diáklap terjesztésével foglalkoztak. A vádlottak szerint vasgárdista diákok csempésztek be padjaikba a lapokat, hogy őket bajba keverjék. A bíróság nem fogadta el a védekezést és 2—2 hónapi fogságra ítélte őket.

— Bethlen ismét Budapesten. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf, volt magyar miniszterelnök londoni előadás-sorozatát befejezte. Bethlen ma érkezik vissza Budapestre, ahol ünnepélyes külsőségek között akarták fogadni. Bethlen azonban telefon útján arra kérte a ható-

ságokat és egyesületeket, hogy az ünnepélyes fogadtatástól tekintsenek el. Mint magánember akar megérkezni és nem akarja, hogy mellette hazaérkezése alkalmából tüntessenek.

— ÖNGYILKOS PAPTANAR. Szombathelyről jelentik: Tibold Akos premontrai kanonok, a helybeli gimnázium tanára, felakasztotta magát és meghalt. Tettét idegrohamában követte el. A pap-tanár öngyilkossága városszerető általános feltűnést és megdöbbenést keltett.

— Biharmegyei hírek. Nagyváradról jelentik: Szombaton délelőtt megrázó szerencsétlenség történt az állomási raktárak táján. A Jeney fűszerkereskedő-cég teherautóját, amely a sineken haladt át, egy mozdony elütötte. Földes János sofőr súlyos agyrázkódást szenvedett, a gépkocsi pedig izzé-porrá zúzódott. A vizsgálat megindult. — A biharmegyei Hosszuasszó községben. Kozma Szavéta asszony 9 éves elmebajos leánykája éjszaka hirtelen rohamában kikapott egy darab parazsat a tüzhelyről és anyja ágyába dobta. Az ágy és a szoba, majd nemsokára az egész viskó lángokban állott. A szerencsétlen asszonyt súlyos égési sebekkel, haldokolva szállították kórházba. A gyermek a gyújtogatás után kirohant s elrejtőzött a közeli erdőben, ahonnan még nem került elő. — Szombaton délelőtt hat álarcos rablót szállítottak be a nagyváradi ügyészségre, névszerint: Váradi Zsigmondot, Király Gábot, Váradi Jánost, Hasznodi Sándort és Bogdán Károlyt. A hat jómódú réme volt a Nagyvárad környékén fekvő falvakban, ahol hónapok óta fosztogattak és raboltak. Most Hegyközsémmiklóson fogták el őket, amint betörték egy gazda házába. Itt se vesztettek volna rajta, ha le nem mennek a gazda pincéjébe, ahol bőven állt a jó bor. A banditák letelepedtek a hordók mellé és istenigazában leitták magukat. Közben a házban észrevették őket és értesítették a csendőrséget, amely a pincében rajtaütött a részes rablókon.

— A HŐS SEKRESTYÉS. Szegedről jelentik: Komoly veszedelem fenyegette pénteken a szegedi Fogadalmi templom híres orgonáját, amelynek fagyótól „meggémberedett” billentyűit villamos melegítő segítségével áparkodtak ismét rendbe hozni. Hirtelen rövidzárlat támadt, aminek következtében a billentyűket borító celluloid-lapok lángot fogtak és égni kezdtek. A közelben tartózkodó sekrestyés, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, először kabátjával akarta elfojtani a tüzet, majd amikor ez nem sikerült, magát és az orgonára vetette és így saját testével ovtá meg a billentyűket a biztos pusztulástól.

— LELEPLEZTEK EGY KOMMUNISTA SZERVEZKEDÉST BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség újabb kommunista összeesküvést fedezett fel az Irányi-utca 45 számú házban. Megállapították, hogy az alakulat szervezői munkanélküliek voltak, akik társaikat kommunista puccsra akarták megnyerni. A rendőrség számos embert vett őrizetbe, kihallgatás után azonban csak öt egyént tartottak vissza.

— Elveszett a pénzügyi palotától a Kapu-utca át a Weiss Mihály-utcaig egymásbajlított 3500 lej és két adóhivatali nyugta. Becsületes megtaláló kéri az összeget Waller Ferenc, Brassó, Hosszu-utca 23., illő jutalom ellenében leadni.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgekonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorongás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— Milliós sorsjegy, a halott zsebében. Párisból jelentik: Az állami sorsjáték legutóbbi húzásánál Fortuna istenasszonyát különös meglepetés érte. Az egymilliós nagydíj nyertese ugyanis nem jelentkezett, sőt a legbehatóbb kutatás sem tudta felderíteni lakhelyét. Ez mindenestre különös és figyelemreméltó jelenség a mai anyagi világban. Arra persze senki sem gondolt, hogy a tekintélyes összeg boldog tulajdonosa — halott. A szerencsés nyertes — ugylászik — nem tudta bevárni élete jobbra fordulását s kevéssel a sorshúzás előtt jobblétre szenderült. Az ügy ezzel azonban még korántsem nyert befejezést. Az elkeltőzt rokonainak állítása szerint ugyanis a halott a sorsjegy eredetijét, tévedésből, vagy bölcse előrelátásból kabátja zsebében magával vitte a másvilágra. A homályos ügyre, ha a közegészségügyi minisztérium is úgy akarja, a holttest exhumálása fog világosságot deríteni. Még ennek a „gazdag”-nak is nehéz volt pénzét a sirba vinni.

— MAROSMEGYEIEK NYERTÉK A MILLIÓS FÖNYEREMÉNYT. Marosvásárhelyről jelentik: A romániai állami osztálysorsjáték II. osztályának húzásánál az egymilliós nyereményből kétnyolcadot marosvásárhelyi, kétnyolcadot pedig marosmegyei egyének nyertek. Gazda Gábor, marosvásárhelyi soffőr az első nyolcad, azaz 125.000 lej szerencsés nyertese, már jelentkezett is jogos tulajdona felvételére.

Előfizetőink figyelmébe!

Mindazon előfizetőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük e hó 15-én lejár, a mai napon postautóval küldünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizetőinket, sziveskedjenek ezen postautóvalány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutalni, nehogy ennek hiányában, lapunk folyóiratlagos küldésében megszakítás álljon elő.

S. O. S.

LÁSSUK CSIKSZEREDÁT!

SZERKESZTETTE:
FERENCZ GYARFAS

SZÉKELYFŐZÉS

Egek hosszú során át hasábkon keresztül keseregtünk, hogy a bukaresti körök sehogys akarják észrevenni a székelység rettenetes nyomorát. Nem akarnak tudomást szerezni arról, hogy ez a jobb sorsra érdemes nép az egymás után zuhogó, jól irányított gazdasági pörölycsapások alatt gyors tempóban vérzik el.

A nemzeti-parasztpárti kormány dicsélen kimulának kellett jönnie, hogy tudomást szerezzünk Bukarest nagy szeretetéről. A választások kiírása pillanatában egysapásra mindenki tudomást szerzett arról, hogy tul a Kárpátokon él egy elfelejtett nép, melynek csak az adózásból jut ki hétszeresen, de az élet más természetű megnyilvánulásából semmit sem kap. Egy esztendőben 365 nap dolgozik éjjel-nappal s mégsem tud gyermekeinek ruhát és kenyeret venni.

Abból az elgondolásból kiindulva, hogy a nyomor a legnagyobb kerülő, a Székelyföldön, de különösen Csikban ebből bőven van, elhatározták a bukaresti képviselői mandátumra éhes pártok, hogy ő most tudomást szereznek a székelnyomorról. A helyszínen győződnek meg róla.

Nagynehezen összeszedtek 20-20 szavazót s eddig, a kormányon kívül, hét bukaresti pártocsa tette le jelölő listáját abban a reményben, hogy egy-egy képviselői mandátumot szerez. S miután így legsürgősebb teendőiket elvégezték, környezettanulmányba kezdtek.

Nem kellett sokáig tórnai a bugrist, hogy mivel kell főzni a székelty. Hihetetlen nyomoruság van, tehát ezt kell megfogni. Igérni kell, hogy az összes adósságokat eltörlik. Pénzrögzítés és — puffasztás révén hihetetlen méretű gazdasági konjunktúrát teremtenek, melynek nyomán minden koldus székeltynek csak intenie kell s a süllgalamb a szájába röpi. A legnagyobb málta ember sem fog éhen halni, mert a kertek kolbászból lesznek s a perzselt disznók késsel a hátukban fognak sétálni az eddig kietlen utcákon.

Végül a földmivelést annyira modernizálják, hogy a következő nyáron egyenesen kifliket és zsemleket fog teremni a buza. Mindennek egyellen ára van: rájuk kell szavazni, mert ellenkező esetben vissza az egész: nem érvényes semmi. A pecsét hozzáütésétől függ minden.

S még merje mondani valaki, hogy Bukarest nem törődik a székeltyekkel. Hogy nem tőri magát értük. Hisz képviselői mandátum reményében a hihetetlen rossz székelty utakon „legjobbjai” torik magukat reggeltől késő estig. Olyan ígéreteleket tesznek, hogy a székelty csak úgy nyálja a szája szélét. Szerencse, hogy egyebet nem is tesz. Kézlegyintéssel inlézi el a nagy hühöt.

Csikmegye prelektusa komoly munkát akar

Csikban osztatlan meglegedést keltett a liberális kormány azon intézkedése, hogy a prelektusi székelbe dr. Ojetea Valér ügyvédet ültette. Az új prelektus másfél év óta fejt ki ügyvédi működést a megyében. Tehát ismerik. De ő is ismeri a megye szerencsétlen helyzetét. Minden vonalon segítséget várnak tőle. Nem akarnak sokat, csak annyit, hogy élhessenek.

Csupán azt várják el, hogy az illetékes kormánytényezőket győzze meg a megye kétségbeesett gazdasági helyzetéről s megfelelő intézkedéseket sürgesszen ki, különösen a fékevesztett adóprás emberies működése ellen és a fakitermelés terén.

Máskülönbén dr. Ojetea prelektus igen szép célkitűzésekkel foglalta el magas hivatalát. Kijelentette, hogy a megye összalakossága érdekében önzetlenül akar dolgozni. Nem hiva a hivatalnokok kicserélésének s így a jelenlegi szolgálatban levő tisztviselők, majdnem mindannyian a helyükön maradnak. Panaszok ugyan hangzottak el sok tisztviselő ellen, de ezek túlnyomó részben alaptalanok, hisz ha helyt adott volna mindannyinak, a volt éra alatt működő tisztviselők, de különösen a jegyzők nyolcvan százalékát át kellett volna helyezni.

A közelgő választásokra vonatkozólag hangsúlyozta Csikmegye feje, hogy azok tiszták, minden pressziótól mentesek lesznek. A közrendet felforgató székel elemeket környételek megfékezik. Ezért erősítik meg a karhatalmat is.

Visszaitélt vagyonok, melyek az államnak nem hoznak hasznót, s még sem adják vissza

Csikszeredán minden a jogtalanul elkobzott és a Nemzetek Szövetsége által csekélyrészben visszaitélt Csiki Magán-japakra emlékeztet. Hatalmas, modern épületkomplexumok jelzik ennek a székelty vagyonnak építő erejét. Épületek, melyeket a genfi döntés szerint rég vissza kellett volna adni a csiki székeltyeknek, hisz a vagyonok tulajdonosaira annyira sérelmes népszövetségi döntés ezt így rendelle. Azóta közel két esztendő telt el, de egy árpa hang sem jelzi, hogy mit akar a kormány ezekkel a vagyonokkal. Miért nem akarja a visszaitélt részt legalább a tulajdonosok birtokába adni?

Hajdan a székelty ifjuság legjobbjai tanultak a Magánjapák jövedelmeiből. Kulturális intézmények létesültek és virágoztak. Soha sem volt nagyobb szükség ezekre a vagyonokra, mint ma. Ma, amikor a székelty életek fölött teljes a sötétség. És éppen most kell késnie az átadásnak, amit a nemzetek legfelsőbb tanácsa határozott el.

A vagyonok körüli huzavona az esetben érthető volna, ha az államnak pótlóhatatlan hasznót hajtanának, de nem hajtanak. Nyomban az elkobzás után a szemfülesek panamafészeki lettek azok a hatalmas erdőségek, melyek jogszerint a székeltyeket illeték volna meg. Magának az államnak nem igen volt kimutatható haszna az elkobzásból.

Eppen ezért, mert nincs és nem is volt haszna az államnak, érthetetlen a huzavona. Vagy talán az a baj, hogy visszadás esetén a tulajdonosoknak gazdasági lehetőségük származna belőle?

A történetek után egyáltalán nincs kiárára.

IRNI KELL RÓLA

hogy Csikszereda egyes utcáin egyenesen életveszélyes a közlekedés. Téli időben istenkisértés végigmenni azokon a gyalogjárókon, melyeket az előrelátó városvezetők simára csiszolt kockakövekkel rakattak ki. A fagytól csuszós köveken egy biztos lépést sem lehet tenni s a józan ember is csak tántorgó, bizonytalan léptekkel haladhat előre s minden percben ki van téve a lábtörésnek. Néhány héttel ezelőtt Dobrescu gyergyószentmiklósi közjegyző ezeken a köveken törte ki a lábát. Ideje volna már vagy fölszedetni, vagy fűrészpórral naponta leszórítani ezeket az életveszélyes gyalogjárókat.

hogy a hajdan virágzó és 50 esztendő múlttal rendelkező csikszeredai iparésztület még 1928-ban 720 rendes tagot számlált, akik mindannyian készséggel teljesítették testületükkel szembeni kötelezettségeiket. Ma, 1933 decemberében 350 tagot tart nyilbán a testület és azoknak tulajdoni része annyira válságos anyagi helyzetbe jutott, hogy tagsági díjait sem tudja fizetni. Hogy hova jut az egyik legtekintélyesebb székelty iparésztület, ha ez így tart, azt könnyű kitalálni.

hogy a Magyar Párt csikmegyei tagozata a helyi lapokban közzétette azon tagjainak névsorát, akik a legutóbbi nemzeti-parasztpárti választások alkalmával a pártfegyelm ellen sulyosan vétettek. A névsorban Molnár Imre csikmenasági plébános is szerepel, aki annakidején a nemzeti-parasztpárttal lepaktált Magyar Gazdasági Szövetség mellett vitézkedett.

Kedvetlen választás

Nyakig benne vagyunk a politikában. Illetőleg benne vannak a hivatásos politikusok. A nép fáradt. Gondokkal és nyomorusággal terhelt. Nincs kedve politizálni. Nem folynak nagy viták: melyik pártra lesz szavazás. Más-különbén a csiki székelty nép mindig tisztában volt kötelezettségével. Ha vannak is itt ott nézeteltérések, ezek semmiesetre sem fognak szakadáshoz vezetni. A székeltyek öntudatosan fognak viselkedni ezen a választáson is.

Igen jellemző, hogy míg a különböz, soha nem hallott, kis és nagy román pártoknál Csikban is óriási túlekedés van a mandátumok körül, addig a magyar párt helyi tagozatánál, melynek kétségtelenül elsőrendű esélyei vannak, hisz a tömegeket kézben tartja, senki sem akarja vállalni a községi tanácsosok által választandó szenátori jelöltséget. Eppen ezért a tagozat úgy döntött, hogy erre a helyre nem is jelöl senkit.

Máskülönbén erre a választásra keményen felkészült a magyar párt. Az előző választásoktól eltérően, minden községben népgyűléseket rendez s felhívja a székelty szavazókat kötelezettségükre.

Szorosan idetartozik az a beszélgetés is, a mit a kormánypárti legtekintélyesebb exponensével, Cristea csikszeredai közjegyzővel folytattunk. Jellemző ez a beszélgetés. Jellemző a felfogásokra és a célkitűzésekre is. Regisztrálni kell azért, hogy a közeljövő eseményeit, még inkább intézkedéseit, ezen elgondolások szerint ítélessük meg.

Cristea kormánypárti tagozati elnök nyilatkozatában kategórikusan leszögezte, hogy

hogy a szép és gazdag múlttal rendelkező Csikszeredai Dal- és Zeneegyesület, Sarkadi Elek karnagy vezetésével nagy-szabású koncertet készít elő karácsony másodnapjára. A filharmonikus zenekar teljesítménye iránt, mely az eddigi szép tapasztalatok alapján messze ki fog emelkedni az átlagos vidéki színvonalból, már most nagy érdeklődés nyilbánul meg.

hogy a helyi római katolikus főgimnázium ifjusági Mária kongregációja nagyszabású fogadalmujító ünnepséget rendezett. Az egyházi szertartást követő ünnepségen a gimnáziumi ifjuságon kívül a helyi Zeneegyesület szerepelt szép sikerrel.

hogy néhány nap óta valóságos csendőrinóázó alá került a megye. Bármerre lép az ember, fegyveres alakulatokkal találkozik. Az államason egész szakaszok várakoznak. Hivatalos körök állítása szerint teljesen szabad választás lesz. De akkor minek kell a feltűnő csendőrségi megerősítés? Azzal magyarázzák, hogy rendet kell tartani. A közel jövő fogja megmutatni, hogy milyen lesz ez a rendfenn-tartás.

hogy a csikmegyei mezőgazdasági kamara nemzeti-parasztpárti időközi bizottságát a földmivelésügyi miniszter feloszlatta s egyelőre a 24 tagu interimár munkáját dr. Cerbu György csikszeredai ügyvéd, Vlad Aurél görög katolikus pap és Miklós Árpád csiktaplocai községi bíróra ruházta. A hiányzó 21 tagot néhány nap múlva nevezik ki.

a karhatalom megfelelő létszámú katonasággal álljon készen a polgárok személyi és vagyoni biztonságának megvédésére. A rend és a fegyelmet biztosítjuk úgy, hogy nem történhetik semmi zavarok.

A továbbiak során Cristea közjegyző fejti, hogy közgazdasági téren helyi vonatkozásban oda fog hatni, hogy a gazdák munkája és terményeiknek ára oly módon kerüljön összhangba a követelményekkel, hogy a székelty mostani nyomoruságos életmódja elnyösen megváltozzék.

Különbén a fakitermelés terén igyekezzünk messzemenő könnyítéseket eszközölni, hogy a hegyvidéki lakosság, melynek egyedül számottevő jövedelme a fa, emberi megélhetési nívóra emelkedhessen.

Kulturális téren az összes intézményeknek szabad működési és fejlődési lehetőségeket biztosítanak, legyenek azok egyháziak, vagy világiak. Az egyesületeknek azonban szigorúan kell alkalmazkodniuk az állam jelenlegi törvényeihez.

Hangsúlyozom, — fejezi be a kormánypárti tagozati elnök, — hogy nem tűrök semmiféle revíziós kacérkodást. Ha az ilyen megozdulásnak halvány árnyékát is észrevesztük, amint előbb kifejtettem, a legkövetlenebbül járunk el azok ellen, akik az állam jelenlegi határait fenyegetni merik.

A nyilatkozat világos, csak azt nem érti az ember, mit keres egy csikmegyei politikai párt elnökének nyilatkozatában a revíziós mozgalom akkor, amikor tudnia kell, hogy a székeltyek távol állanak tőle. Őket a békeszerződések megkötése alkalmával sem kérdezte meg senki s most sem törődnek velük. A székelty élni akarnának, de nem tudnak. Ezen a téren segítsenek.

Hagyjuk azt a revíziót. Nem jó ürügy sem. Egyelőre élni, enni, lenni és megmaradni szeretnének a székeltyek.

Kedélyes teázás, melyből egy város nyomorgó gyermekei élnek

Amióta a gazdasági krízis csontfagyasztó s minden gazdasági lehetőséget elsodró szele végigvágott a Hargita alján, Csikszereda is megismerkedett a nyomorral. Etekintetben nagyvrossá avanzsált. Munkanélküli éhezők egyre szaporodtak. Különbén a nincstelen családok gyermekei és az elaggott családtagok szenvedtek. Három évvel ezelőtt dr. Hirsch Hugóné, a Katolikus Népszövetség szociális szakosztá-

Dr. HIRSCH HUGÓNÉ,

a katolikus Népszövetség szociális szakosztályának elnöknője.

lyának elnöknője volt az első, aki fáradtság és anyagi áldozatot nem kímélve, az életről s társadalmi gyűjtés útján s magas szociális vonalú kulturális estélyek jövedelméből biztosította a nincstelenek kenyerét.

A nagy szociális érzékkel rendelkező urasszony az ötletekből sem fogyott ki. Ujabb és újabb gondolatokkal jött, melyek sikerültek s újabb összegeket hoztak a nincstelen gyermekek konyhájára.

Legutóbb egészen eredeti módon kovácsos-össze a nyomor-segélyező frontot. Teára hívta a város előkelő hölgyeit. Teát adott, melyet megjelentek tetszés szerinti összegekkel vittak meg. Ugyanakkor felszólította barátait, hogy ők is rendezzék meg a maguk „tealabda” teát. A példa hatott s ma hetenként 4-5 uriházban gyűlnek össze az asszonyok. Kedélyes társalgás közben megteáznak. Távozás alkalmával pénzzel honorálják a vendéglátást.

Ily módon tekintélyes összegek folynak Ajvájsz Jenő gyógyszerész, a gyermekkönyvtár pénztárnoka kezébe. Olyan összegek, melyek a természeti adományokkal egyetemben lehetővé teszik, hogy naponta 130-150 éhes gyermeket és 25-30 elaggott, magával tartó senki nélkül éljenek.

Mikes Imre párisi riportja:

Az első éhségmárc Páris felé...

Páris, december 10.

— Leutazik Kairóba, onnan egy japán gőzessel elindul a Vörös-tengeren át, aztán a stockholmi gyorsal felmegy Tökkelüöttvagypajtásig s nyolcadnap megérkezik Budapestre.

— Szörnyű messze van... horribile!
— De vigyázzon... ernyőt feltétlenül vigyen magával!

— Miért?
— Mert Budapesten mindig esik... nem erősen, csak szemezik, de évente alig akad tíz derült napnál több...

— Hiszen akkor nincs termés!
— Nincs hát... a magyarok behozatalból élnek, ezzel szemben évente nyolc milliárd vagon paprikást és kéntmillió métermázsá gulást szállítanak külföldre...

— Incroyable!
— Bizony isten igaz... a debreceniek pedig nagyon jól keresnek a cethalvadással...

Ez a beszélgetés, amely egyébként a végtelenbe húzódik, a Sport-kávéházban zajlik le. A helyiség esőtől mellékutcából nyílik és hosszan behasít egy barátságosan bérház-udvar mélyébe. Kizárólag munkások látogatják, mégpedig magyar és francia munkások vegyesen. A fogasztás nem kötelező, ellenben a kávéházból csak fizetési szelvényvel lehet távozni. Akinek nincs ilyen szelvénye, az az ajtónál egy frank váltásdíjat fizet.

A magyar munkások Budapest néprajzi és egyéb nevezetességeit ismertetik a francia kártársak előtt.

Nem azért irom, mintha tulszomoru intellektuális képet akarnék festeni a francia munkásokról, de ezekkel a párisi proletárokkal, vagy legalább is jelenlévő részüikkel el lehet hitetni mindent. Azokat az alapvető ismereteket, amelyeket a hatosztályos elemi iskola nyújt, végtelen közönyösséggel hagyják figyelmen kívül. Hogy a föld gömbalakú-e, vagy négyzetes, már kivülük érdekeltéskörükön, amint a világgrészek és egyes országok geográfiai viszonylata sem sokat számít náluk. Tiszteletreméltó együgyűséggel adnak hitelt a legébkéltől számarságoknak is és a Sport-kávéház, amely egyébként a Montmartre egyik jellegzetes szépségtapasza, állandó a francia-magyar szellemi érintkezés derűjének bűnbölgő visszhangja.

Az értelmi tunyaság azonban nemcsak külföldi vonatkozásban, hanem a francia közélet jelenségeivel kapcsolatban is élő valóság Párisban. Van egy régi utazóvicc: két vigéc irodalomról beszélget a vonaton. Az egyik hirtelen megkérdezi:

— Mondja, Kiss Józsefet ismeri?
— A másik elgondolkozik, majd tüprengve rávágja:

— Hogyne!... Nem volt annak örömháza Désen?

Ez a vicc francia átültetésben maga a való élet. Ha a francia átlagmunkást megkérdezed, hogy — mondjuk — mit tud Zoláról, akkor összeráncolja a homlokát és eltűnődik ismereteinek rengetegében:

— Zoláról?... Ugy-e az, aki két egyenest beadott Charpentiernek?

— Nem, nem azt gondoltam... Hanem mi a véleménye Francérol?

— Semmi! Fütyülök rá! Ha májusban jobban belefeküdt volna, megjavíthatta volna a hatnapos rekordját... De lusta disznó!

Lehetetlenség olyan nevet mondani, akár politikai, akár színházi, egyházi vagy fegyházi vonatkozásban, amelyet a francia munkás ne ismerne. De csakis boxolói vagy kerékpárosi minőségben. Mert ezen a területen azután otthon vannak! A keleturópai futball-drucker eltorpülhet a párisi kerékpár rajongó mellett. Száz és száz versenyzőt ismernek, mégpedig oly behatóan, alaposan, részletesen, mint ahogyan a löversenyjátékos szokta ismerni a paripákat. Tudják valamennyiről, hogy ki fia-borja, ki volt az apja, ki a nagyapja, miféle szerelmi s egyéb ügyei voltak, mennyit futott tíz éve és kilenc éve és nyolc éve, iszik-e, vagy absztinens, vegetárius-e, vagy huslevő, keményiznu-e vagy puhaiznu.

Husz évre visszamenőleg minden box- vagy kerékpárversenyre emlékeznek, hej, más idők voltak 1914-ben, amikor Jean Cliton két hastáji bombát adott Claude-nak, hogy az rögtön összeesett és elájult! Héj még 1912-ben, amikor Marcel Dorcy három kerékhosszal verte Buziez-t, azt a finist, camarade, a mai nyomorult világban nem tudják utánaacsinalni!

Persze, ez az értelmi szűkörség a munkásoknál bizonyos rétegének szomorú sajátja csak. Ez a réteg azonban oly jelentős, hogy az intellektuális közönységek színté általános benyomás erejével hat.

Helyesebben: hatott!
Mert annak a boldog kispolgári jólétnek, amely a francia munkás számára le-

A munkanélküliség

Évtizeden át, mialatt világgrészek nyomorodtak el és országok fordultak fel az éhköpöttől, Franciaország nem tudta, mit jelent kenyér nélkül színlódni.

Egy időben, alig három-négy esztendővel ezelőtt, még külföldről importálták a dolgozókat. Az első Maniu-kormány idején Románia például tizezrével küldötte Franciaországba a munkásokat.

Most már nem importálnak, hanem rémülten hátrálnak maguk is: offenzívába lépett a csontfejtő rém.

Két hónappal ezelőtt, 1933 szeptember 30-án hivatalos kimutatást tettek közzé a munkanélküliek számáról: 249.634. Másfél hónap múlva, november 18-án ez a szám 272.274-re emelkedett. Tehát hat hét alatt, hivatalos megállapítás szerint is, 22.640 főnyi szaporodás.

A hivatalos jelentés, mint mindenütt, másutt is Európában, természetesen messze mögötte marad a valóságnak. A munkásszervezetek hozzávetőleges statisztikái szerint a kenyértelenek száma legalább ötször akkora, mint amennyit a munkaügyi minisztérium adattáblázata felöl. Ötször 272 ezer: egymillió 360 ezer. Vagy bizonyos mérséklettel: egymillió.

1928-ban: munkásimport!
1933-ban: egy millió munkanélküli!
Aránylag, Németországhoz, Ausztriához, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

hetővé tette az érdeklődésbeli süketnémaság fényűzését, leáldozik már. Óriás-csizmákban, viharszerű gyorsasággal közeledik a felrázó, megrázó szörny, amely Keleturópában és Középeurópában és óceánokon túl minden országban hosszú évek óta vámpirként szívja a milliókat, hogy most áthatoljon az arannyal tultömtö gall birodalom határain is és ur legyen a vidám, derűs, gazdag Páris fölött:

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Éhségmárc Páris felé!

Ez az éhségmárc, amelynek részleteiről Páris lapjai szóban és képben tájékoztatják a nagyérdemű olvasóközönséget, megrázó mozzanatok közepette zajlott le. A tél, amely rendes körülmények között oly kegyes Franciaországhoz, ez évben ugyancsak könyörtelennek mutatkozott. Amire Párisban már régóta nem emlékeznek, a fényes boulevardok és zajos avenuek jégkéreggel ébrednek reggelente. A marsot a rendőrség nem engedélyezte. Ezért a kenyértelenek apró csoportokra bomlottak szét. Huszával-harmáccával vonzóldtak előre az országutakon, öregek és ifjak, egészségesek és betegek vegyesen. Ezt az elszórt, zavaros processziót senki sem akadályozta, nem akadályozhatta meg, mert bizonyosfokú állampolgári jogok elevenen élnek itt még. Tömegestől esetleg nem mehetsz és jöhetsz, de mint egyén szabad részedre az út. Tehát szétzilálva, elszakadva vonultak előre s ez lehetetlenné tette a szervezést. Rendetlenül tudtak csak némi enniválóhoz és fedélhez jutni. Gyakorta a fagyos éjszaka csonttörő hidegében virradtak meg, mint a március utolsó előtti napján, Saint-Just-en-Chausée mellett is történt. Reggel a városka lakossága forró kávéval melegíti őket. A munkanélküliek mohón szücsölik a gőzölgetalt és megélezzik a jótét-lelkeket:

— Hip! Hip! Hip!... Hurrá!

Elnyűve, megdermedve, csontig fagyva érkeztek meg Páris külvárosaihoz. A Sant Denis kapun, Drancy-on, a Köztársaság-téren, a Soissons hidon és a Bineu hidon vonultak keresztül, 15 kolonnába osztódva szét. Végigtalpaltak a ragyogó uttesteken és kicsit világga kiáltották fájdalmaikat.

Azonban utközben szétzúllottak, megfogyatkoztak, eltévedtek s a boulevardokon oly nagy volt a forgalom, annyi autótülkölt, annyi ember rohant, oly észtevesztő volt a sietség, zaj, kavardás, hogy alig vették őket észre.

És ezért Páris egyelőre azt hiszi, hogy nem történt semmi sem!...

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

höz, Magyarországhoz viszonyítva, nem túl nagy szám.

De perspektívának mégis elrettentő!

A RADIKÁLIS PÁRT, amely ma is kormányon van s amely, mint a békés, rendet-csendet kedvelő kis és középpolgárok pártja retteg a zivatároktól, már jóleveg megérezte a munkanélküliségben rejlő veszélyt. A párt 1931-ben tartott párisi kongresszusán határozati javaslatot fogadott el:

„A radikális párt követeli, hogy a parlament tegye tanulmány tárgyává a munkanélküli biztosítás kérdését, összekapcsolva ezt a munkahelyeztetéssel és a közmunkák nyitásával a kérdésével.”

Egy évvel később Herriot, a párt vezetője nyilatkozatot tett a 180 munkanapos év bevezetéséről, hogy így a munkanélküliség megszűnjék.

A határozat és a nyilatkozat elröppenő szó maradt csupán. Ehelyett a gyárak és üzemek elbocsátanak, mind többen és többen vannak az utcán, a válság, amit Európa minden más részén már régen nyögnek, kiterjeszti denevérszárnyait a fővárosra és a départment-okra egyaránt és, amit rövid néhány esztendeje még senki se hihetett volna, két héttel ezelőtt megindult az első

Nyílt polgárháboru Spanyolországban

A szélsőséges csoportok elkeseredett küzdelme a hatalomért

Madrid, december 10.

Spanyolország több városában ujjult erővel felángolt a forradalmi láz. Az anarchista és szindikalista elemek zavargása számos helyen veszedelmes méreteket öltött.

Szombat reggel Madridban az egyik ott megjelenő fasiszta újság rikkancsától a forradalmárok el akarták kobozni a lappeldányokat. A lapelkobzásba csakhamar a fasiszták is beleavatkoztak, a kik gummibotokkal verték szét a zavargókat.

Barcelónában szombaton három helyen is bomba robbant.

A fasiszta készültség meg akart védeni egy autógarázst az anarchisták elől. akik az ott levő városi gépkocsikat akarták

megrongálni. A két tábor között verekedés, majd heves lövöldözés támadt, a melynek során két embert lőttek agyon.

Huesca városban a vörös zászló alatt felvonuló forradalmárokat a rendőrség verte szét.

Véres események zajlottak le Lovroneban is, ahol a rendőrség egész városrészt vett körül, hogy azt a kommunistáktól elszigetelje.

A karhatalom és a zavargók között itt is golyóváltás történt, amelynek tíz ember esett áldozatul.

Újabb jelentéseink szerint a helyzet Barcelónában a legkritikusabb, ahol a kommunisták kikiáltották a kommunista-köztársaságot, felszakitották a közuti vasutak sineit és valamennyi középületet megszállták.

INGYEN PÓTLÁS
ELVESZTÉS VAGY
ELLOPÁS ESETÉN

A világnak nemcsak a legfinomabb íróeszköze az 1933-as törhetetlen Parker Duofold, hanem a legjobb ajándék is, mert ellopás, vagy elvesztés esetén ingyen pótlást ad. Kérje meg írószerkereskedőjét, hogy Parker. választékát mutassa be. Mindég lesz egy nagyság, szín, vagy toll, mely ajándék listájába illik.

BIZTOSÍTÁSI KÖTVÉNYNYELI
Parker Duofold Tollak Írónok

Senior - Lei - 1.600 - 1.000
Junior - Lei - 1.200 - 850
Lady - Lei - 1.200 - 700

BIZTOSÍTÁSI KÖTVÉNY NÉLKÜL:

Premiere - Lei - 750 - 450
Moderne - Lei - 600 - 400

Parker tinta 5 színben:

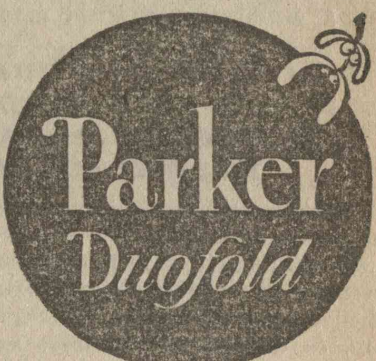
1 üveg - Lei - 35

Kapható minden papír és írószerkereskedésben.

Románia Vezérképviselet.

MAX GRUNDHAND,

calea Victoriei 41, Bukarest. L.

Kérem mindig
„QUINK“

Parker tolltöltő tintát, gyönyörű, ragyogó színekben, nap- és időálló minőségben, amely könnyen folyik és gyorsan szárad. 35 — lejes üvegekben.

Katasztrófa fenyegette a királyi vonatot

Bukarest, december 10.

Mint most aradi jelentésből kiderült, a vadászatról hazatérő uralkodó vonatot Zám állomáson majdnem baleset érte. Az állomáson ugyanis, valószínűleg a vonal-ellenőrző személyzet hibájából, egy személyvonat állott azon a sín páron, amelyre az udvari vonatnak kellett berobognia. A királyi vonat nagy sebességgel futott be az állomásra s csak a mozdonyvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy észrevéve az utban álló személyvonatot, gyors fékezéssel elhárította a katasztrófát. Az udvari vonat, amelynek néhány féke összetört, pár lépésre a személyvonattól sikerült megállítani.

Szigoru vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

Drágul a megélhetés

Az Argus közgazdasági lap áralakulási indexszámítása szerint az életszükségleti cikkek árainak átlaga november 30-ikán 34.06-szorosa volt az 1916. augusztusbelinek. Minthogy ez az árindex október végén még csak 33.86 volt, a múlt hónap folyamán egyötödszázalékos drágulás következett be, amit főként egyes élelmickek és a tűzifa árának az emelkedése idézett elő.

Ha tekintetbe vesszük, hogy az Argus indexszámítása meglehetősen önkényes, mert olyan luxus-cikkekre is kiterjed, amelyek nem elsőrendű szükségleti cikkek s amelyek a kereslet csökkenése folytán olcsultak, — bátran feltehetjük, hogy a megélhetés drágulása jóval fokozottabb.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Mégis csak jobb, ha a kamara a cégbejegyzői hivatal

Bukarest, december 10.

Röviden jelentettük már, hogy a törvényelőkészítő bizottság vissza akarja vonni az új cégbejegyzési törvényt és a régi állapotot szeretné visszaállítani. Ez ellen a terv ellen a vezető gazdasági körök tiltakoznak és azt állítják, hogy a kamara amerikai mintára készült cégbejegyzési rendszere jobb és világosabb, mint a törvényeségi cégbejegyzés volt.

Ezek a tényezők azt kívánják, hogy a jelentéktlenebb cégek ne legyenek ugyan bejegyzésre kötelezettek, de a komoly cégeket továbbra is a kamara tartsa nyilván.

Megszakadtak és újból megindultak a német-francia tárgyalások

Páris, december 10.

Előzőleg hírt adtunk róla, hogy a francia-német kereskedelmi tárgyalások a napokban megszakadtak és a német kiküldöttek hazautaztak Berlinbe. Már-már úgy látszott, hogy a két ország között vámháború tör ki, súlyosbítván az amúgyis feszült helyzetet. Ugy látszik azonban, hogy a német kiküldöttek, akik előzőleg a francia követelések elfogadhatatlan voltát hangoztatták, új utasításokat kaptak kormányuktól, mert visszatértek Párisba és a megbeszélések ismét megkezdődtek.

A CFR. december 31-ig ismét életbelépteti a kedvezményes üzfutárat

(Bukarest) A vasut igazgatótanácsa tegnapi ülésén tárgyalta a kedvezményes fa-tarifát ügyét, amely, tudvalevőleg, november 15-én lejárt. Elhatározták, hogy a kedvezményes szállítási díjakat december 10. és december 31. között ismét életbe léptetik. Január 1-től kezdődőleg azonban ismét érvénybe lép a faküldemények rendes díjszáma.

A közgazdaság hírei

6-BOR MÁR NINCS, AZ UJBOR EGYRE DRÁGABB

(Arad) A borpiacon a termelők részéről még mindig tartózkodás mutatkozik az eladásnál, ennél fogva az árak állandóan szilárdak. Ó-borokban a magasabbfokú tételeket keresik, de a termelőknél már alig van készlet. Az exporttevékenység általában gyenge. Svájc felé az új kontingensrendelkezések következtében alig megy ki áru, Németországba Brennein-t szállítanak, míg Csehország és Lengyelország részéről a magasfokú minőségi borok iránt van érdeklődés, ezeket keresi Ausztria is, a szállítás azonban nem számottevő.

PRAGÁBAN EMELKEDIK A TENGERI ÁRA

(Prága) A terménypiacon a tengeri árai jelentékeny mértékben emelkedtek. Ennek az áruhiány az oka, amit az idetzett elő, hogy a Duna alacsony vízállása és a hajóforgalom nehézségei következtében a tengeri behozatala kisebb a szokottnál.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK AZ EZERLEJESEK BEVÁLTÁSI HATÁRIDÉJÉT

(Bukarest) Jelentettük, hogy december 31-ig a Banca Națională be akarja váltani az összes forgalomban levő ezres bankjegyeket. Újabb jelentések szerint a beváltási határidőt 1934 január 31-ig meghosszabbították.

AZ ÁLLATPIACON NINCS ÉRDEKLŐDÉS

(Szatmár) A szatmári állatvásártéren nagy felhozatal volt. A kínálat mellett alig volt kereslet, mert az idegen vevők elmaradtak. A szarvasmarha ára élőszuliban kilogrammonként 5-7 lej. Elsőrendű sertés 15-16, másodrendű sertés 13-14 lej kilogrammonként és élőszuliban.

Konjunkturakutató Intézetünk jelenti:

A kontingentálás fokozta az ipari termelést, de nincsenek nagyobb elhelyezési lehetőségek

Az ipari termelés indexe emelkedik, az árak indexe esik

Bukarest, december 10.

A Bukaresti Konjunkturakutató Intézet most adta ki Románia általános gazdasági helyzetéről szóló jelentését a november eleji időszakra vonatkozólag. A jelentés elsősorban kiemeli, hogy az idei gabonatermés eredménye egyáltalában nem váltotta be a kampány elején táplált reményeket. Bár a vetésterület ezidén nagyobb volt, az eredmények messze mögötte maradnak az előző évekének.

A tengeri termést mintegy 5 millió tonnára becsülik, ennek 25 százaléka azonban nedves és dohos. A búzatermésnek közel egyharmada silányabb minőségű. A tengerikivitel, amely júniusban és júliusban elérte a múlt év hasonló időszakának kivitelét, augusztusban és szeptemberben erősen visszaesett. Augusztusban és szeptemberben mindössze 196 ezer tonna árpát tudtak csak kivinni, holott a

multév hasonló hónapjaiban az árpakivitel meghaladta a 249 ezer tonnát.

Ugyancsak erősen hanyatlott az állati és állati termékkivitel is. Egyedül a szarvasmarhákivitel volt némileg kielégítő, mert ebből havonta kb. 1000 darabot lehetett elhelyezni az olasz piacokon. De javult az Ausztriába irányuló kivitel is, mert Ausztria a román kontingenst heti 100 darabra emelte fel.

Az ipari tevékenység megélénkülése, amit az év első három hónapjában észleltek, legnagyobb részt a fennálló beviteli kontingentálási rendszernek köszönhető.

A nagyobb termelő tevékenység nem járt viszont a belföldi piacon az elhelyezési lehetőségek növekedésével, aminek következménye egyrészt a túltermelés, másrészt az ipari árak csökkenése volt az utóbbi hónapok során.

A bányatermékeknel 37.6 az indexszám (1927=100), ami az 1932-es indexszámmal szemben 92.6 százalékos hanyatlást jelent.

A kézműárak indexe 58.4 (csökkenés 93.7 százalékkal), az ipari árak egyéges indexe 52.3 (csökkenés 93.4 százalékkal).

Az ipar termelési indexe 14.03 százalékkal magasabb a múlt év hasonló időszakánál. A kézműáraknál a termelési index 91.7-ről 108.5-re, a bányatermékeknel 187.4-ről 200.1-re emelkedett, a fánál az emelkedés 4.7 százalékos.

Míg a kontingentálási rendszer a belföldi ipar számára javulást hozott, a külforgalmi volumennél jelentős csökkenésel járt. A január-szeptemberi időszak külforgalmi mérlege 1.889 millió lejjel aktív, ami a múlt év hasonló időszakának 3.543 millió lejes aktívumával szemben mintegy 47 százalékos visszaesést jelent.

Megvannak az adóbonok, de nincs kereslet bennük

A Nemzeti Bank még nem ad a bonokra lombard-kölcsönt

Bukarest, december 10.

A pénzügyminisztérium az adóbonok nagy tömegét kiadta már. Adóbonokkal fizeti a kincstár a régi elmaradt nyugdíjakat és a régen esedékes volt szállítói követeléseket. Az adóbonokat a tőzsdén jegyezni kellene és az utasítás értelmében ezek a négysszázalékkal kamatozó bonok a Banca Națională előtt is értékek, amelynek, a papírokról lombard-kölcsönt kell nyújtani.

A bonok tőzsdéi jegyzése még nem kezdődött meg és a Banca Națională sem nyújt még hitelt ezekre az állami értékpapírokról. Így azután előállott az a helyzet, hogy az adóbonok, amelyeknek magánforgalmi kurzusa elérte már a 72 százalékot is, most 57-60-62 százalékra lezuhant. Ennek az az oka, hogy a tőzsdéi forgalom nem keresi a bonokat és ezenfelül az, hogy most már nap-nap mellett újabb és újabb bon-tömegeket bocsátanak ki.

A bon árfolyama, ha a megszorult nyugdíjasok nagyobb mennyiséget piacra dobnak, minden valószínűség szerint még nyomottabb lesz.

Most már egész komoly a romániai nehézipari vállalatok összeolvadásának terve

A Resicza munkás-létszáma 3000 főről 12.000 főre emelkednék

Bukarest, december 10.

Az új kormány uralmának első napjaiban hírek jelentek meg arról, hogy a Resicza égisze alatt a kormány össze akarja olvasztani Románia jelentősebb nehézipari vállatait. Ennek a fuziónak az a nyílt célja, hogy a gyárak így teljesítőképesebbek legyenek és képesek legyenek arra is, hogy az ország hadfelszerelését ne csak mennyiségileg, hanem minőségileg is szállítani tudják.

Az ellenzéki sajtó a nehézipar összevonását erősen támadta. Megállapította a támadások során, hogy ebben a konszernben főképpen a liberális-érdekeltségű tőke kapcsolódna és így kell felfogni a kormány nagy szerelmét a hazai nehézipari vállalatok iránt.

E támadások ellenére is a tárgyalások nagyon szépen haladnak előre. Ha a fu-

zió sikerül, úgy például

a Resicza már január elsejétől kezdve 12 ezer emberrel dolgozik.

A jelenlegi munkás-létszáma mintegy 3 ezer ember.

Legújabbban arról is szó van, hogy ebbe a nehézipari konszernbe beleolvasztják a brassói repülőgépgyárat is, amely esetben a hadfelszerelési cikkek közül még a repülőgépeket is Romániában gyártatná a kormány.

Mi, a magunk részéről — ebből az egyetlen szempontból — nem vagyunk ellene a koncepció megvalósulásának. Lehet, hogy a liberális tőkék érdekeit is szem előtt tartja a kormány, de annyi bizonyos, hogy sokkal jobban járunk, ha a hadfelszerelési milliók nem vándorolnak ki az országból, hanem itt adnak kenyeret.

Munkában az első székely fakitermelő szövetkezet

Nemcsak a megye, hanem egész Erdély közvéleménye örömmel üdvözölte négy felsziki közbirtokosság azon elhatározását, hogy egy-egybe tömörülve, megalakítják az első székely fakitermelő és értékesítő szövetkezetet. Dr. Pitner Árpád csikszereadi ügyvéd és Sztankó Zoltán erdőmérnök fáradhatatlan munkája révén kilenc hónappal ezelőtt tető alá is jutott a gondolat: Csikszenttamás, Csikjenőfalva, Csik-karcfalva és Csikdánfalva közbirtokosságai szövetkezetbe tömörültek.

A csikmegyei kietlen gazdasági fronton egy halványan pislogó lámpa gyúlt ki. Az a lámpa, mely a jövőben hivatva van a vaksötétben bukdácsoló népet egységes gazdasági frontba tömöríteni.

A gondolatnak rengeteg ellensége akadt. Gazdasági érdekeltségek látták megélhetőségüket veszélyeztetve. A gáncsok nem hiányoztak. Mindezek dacára örömmel szögezhetjük le, hogy az első székely fakitermelő és dolgozni kezdett.

Jelenleg 40 munkása dönti, tisztítja és rendezi eladásra a szövetkezet által vásárolt fát. Ma még csak negyven munkásnak tudja biztosítani a mindennapiját a szövetkezet, mert hiányzik a tőke. Nincs pénze. Azonban az első feladat lényegesen fog változtatni a helyzeten. A szövetkezet lélegzethez jut a nagyobb vállalkozásokba foghat, annál inkább, mert a gazdasági egységet életre hívó közbirtokosságok kötelezőszerűen, megfelelő áron, a szövetkezet rendelkezésére fogják bocsátani eladásra kerülő faanyagukat.

Sajnálatos kell azonban megállapítanunk, hogy a hatóságok egyáltalán nem támogatják, sőt kiesínyes formai okokkal elgáncsolják a szövetkezet olyan célkitűzéseit is, melyeket az idevonatkozó törvényszakaszok kategorikusan biztosítanak a számára. Legutóbb a földművelésügyi minisztérium három ízben utasította el a csikdánfalvai közbirtokosság erdőeladásának jóváhagyását, ahol a vevő a szövetkezet. Most negyedszer fordulnak jóváhagyás végett a miniszterhez, kimutatva azt, hogy eddig tisztán lényegtelen formai okokkal gáncsolták el egy elsőrendű székely közgazdasági érdekeket szolgáló intézmény becsületes szándékú munkáját.

A szövetkezeti törvény széles alapokon támasztja a nép gazdasági tömörülését. Célja erős gazdasági egységekben tömöríteni az egyre jobban elszegényedő néprétegeket. A létező és működő alakulatokat nagy előnyökben részesíti. Csikban hihetetlen nagy szegénység van. Ordít a nyomor a falvakban. Egyetlen számbavehető gazdasági lehetőség a fakitermelés és értékesítés. Ezt akarja megszervezni az első székely fakitermelő és értékesítő szövetkezet. Hisz a mostani gyenge anyagi lehetőségei mellett is 60 lejes tőrárt tud fizetni azért a fáért, amit például a csik-karcfalvak 15-20 lejes áron pocskoltak el. Olyan áron, mely az adójukat sem futja.

Ezt a mozgalmat nem elgáncsolni, formai okokra hivatkozva megfojtani kell a hatalomnak, hanem támogatni. Támogatni minden erejéből, mert ellenkező esetben rövid időn belül elvérzik a székely gazdaság s nem lesz az a kegyetlen adóvégrehajtó, aki egyetlen tanít is kipréseljen ebből a népből.

Es nemcsak a hatalomnak kell így gondolkodnia, hanem a többi, még szervezetlenül tömörülő vagyonszövetségeknek is. Legyen vége már egyszer a kanapé-politikának. Kezdenek komoly gazdasági munkába. Most tömörüljenek, amíg nem késő, mert ez az egyetlen út vezető még a kétségbeesésből ki. Ha a közbirtokossági vagyonszövetségek szétforgácsolódnak, számtalanszor hangoztattuk, a székelység sorsa visszavonhatatlanul meg van pecsételve.

Termény-árak

(Temesvár) 75 kg-os buza 370, 76 kg-os buza 380, 78 kg-os buza 400, 6-tengeri 200-205, új tengeri 120-150, burgonya voltmann 140, rózsza 180-190, bab 270-280, lóhere 40-43, lucerna 37-40, zab 165-170, tökmag 550, napraforgó 300-310 lej. Lisztárak: nagymalmi 50-70-es 630, kismalmi 30-70-es 620 lej. (Nagyvárad) A nagyváradai terménypiacon a jelentések: buza 400, árpa 180-200, zab 190-200, rozs 260-270, 6-tengeri 220-230, új tengeri 170-175 lej.

A Brassói Filharmonikus Társaság hangversenye

A brassói filharmonikus társaság a Hontes gimnázium aulájában nívós és értékes hangversenyt tartott. A hangverseny szölistájában, Willy Teutsch, nem ezalkalommal állott először a brassói közönség előtt. Ezen este logikailag egyszer találkoztunk ezzel a kivételes művésszel, aki ezalkalommal Beethoven hógemléti-koncertjével kedveskedett. Finoman és stílusosan hozza Beethoven. Nagyon tudja játszani, érezni és értékelni a nagy mester művét. Nemcsak technikában nagyszerű Willy Teutsch, hanem interpretálásban is különlegesen finom és elhelyezkedő. A hallgatóság nagyon melegen ünnepelte. A zenekar Richter Pál vezénylete mellett Weber: Euryanthe nyitányát és Dvorak 5. szimfóniáját adta elő. Precíz és gondos betanítású előadásban kaptuk a műveket, amelyekért a közönség lelkes tapsait adta.

Az „Astra” harmadik szonáta - malinéria

Vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel tartja meg az Astra harmadik szonáta malinériát. Ezalkalommal Strauss Richárd és Rubinstein egy-egy cselló-zongora szonátája kerül előadásra. A malinéria művészei Moldrik Ágoston és Bernfeld Imanuel.

Szeretettelvendégség

A brassói magyar evang. Leányegylet folyó hó 10-én, vasárnap este 6 órai kezdettel a Törkös Ferenc-utcai ev. elemi iskolában szeretetvendégséget rendez vidám műsorral, melyre az érdeklődőket ezután is szeretettel meghívja.

Gyógyszertári szolgálat

1933. december 9-től 1933. december 23-áig a következő gyógyszertárak látják el az éjjeli, déli és vasárnapi szolgálatot: Salamon M. „Szentgyörgy” gyógyszertára Brassó, Belváros, Károly Király-utca 56-58. (volt Kapu-utca), a Korona kávéház mellett és E. Kugler „Hygiea” gyógyszertára Brassó, Hosszu-u. 81. sz.

Tea-délután

A Magyar Párt brassói tagozatának ifjúsági szakosztálya vasárnap délután 5 órakor, a Kut-utca 11. szám alatt levő otthonban baráti teadélutánt rendez.

Kiválóan köszönet

Az unitárius szegény iskolás növendékek és más szegények karácsonyi felkészülésére a következők voltak szívesek adományozni, természetben: Czink és Verzár, Tellmann V. és Társa, Darkó és Laminer, Aradi Textil Ipari Lerakata, Szegedy László, dr. Taglicht Sámuelné, özv. Grünfeld Vilmosné, Schütz V., Hessheim; pénzben: Háziipari kiállítás jövedelméből, Kacsó Mária, Kovács Buba 100-100 lej., Midőn az unitárius nőszövetség elnöksége a kegyes adományokért hála-köszönetet mond, kéri mindazokat, akik a reászorultakon segíteni tudnak, szíves adományait akár természeti dolgokban, akár pénzben, a lelkes hivatalba juttatni szíveskedjenek. Rózsátér 10. sz.

TEKEZÜSPORT

A Federația 40. szám alatt leigazolta Gottfried Sándor vendéglős Iuliu Maniu (Vasut-utca) 67. szám alatti ujonnan épült téli szövetkező pályáját, melynek ünnepélyes felavatása a brassói és vidéki csapatok részvételével folyó hó 17-én lesz.

Ugyanezen pályán rendez vasárnap a Vig Barát nagyszabású propaganda házi díjversenyt, melyre minden tekézőt ezennel tisztelettel meghív.

K. T. E.—Gloria barátságos mérkőzést a K. T. E. nyerte 345-307 arányban. (6 menet.)

Hétfőn Bolonya—Gloria revánsmérkőzés a Reiss-pályán.

A vasárnapi Viforul házi díjversenyt a Moșu-pályán a vendéglős nem engedélyezi.

A fénykép a legszebb és legolcsóbb karácsonyi ajándék

Látogassa meg tehát azonnal Brassóban, a Szent János utca 34. szám alatt levő ujonnan átalakított, megnagyobbított és a legmodernebb felszerelt műtermemet.

FOTO KLEIN

Iskola Alapítvány

Ma premier!

Astra Mozgó

Ma premier!

Egy különleges német film attrakció. Egy film, amely egyaránt tetszik nőknek, férfiaknak, gyermekeknek és aggastyánoknak. Nem zord bűnügyi problémák, hanem humorral telített, Stransky-zenével fűszerezett, szerelemmel tömjénezett, izgalmas és érdekfeszítő filmsláger:

Ki a bűnűrs?

Főszerepben:

DOROTHEA WIECK, a „Marica grófnő” címszereplője, azonkívül HALMAY TIBOR, GUSTAV DIEHL, GUSTAV GRUNDES.

Külön szennáció a 3. év. előjáték: „Finomabb ur kerestetik” főszerepben Szőke Szakáll.

Vasárnap délelőtt Matiné Boldog szívek főszerepben Bár-ony Rózsi, Magda Schneider.

Összehívták a munkanélküli segélybizottságot

Brassó, december 10.

A brassói munkakamara helyiségeiben szombaton délután négy órára hívták össze a város munkanélkülieinek segélyező bizottságát. A gyűlésre meghívót ka-

pott a polgármester, a prefektus, a rendőrkésztor, a munkaügyi felügyelőség, a Kereskedelmi Kamara és a Munkakamara elnöksége, azonkívül a betegsegélyező elnöksége, valamint a helybeli kereskedők minden rétegének egy-egy megbízottja is.

Brassó megye magyarságának választási harca

Brassó, december 10.

Brassó megye magyarsága lelkes nekilendüléssel indult bele a választási küzdelembe, hogy jelöltjeit diadalra segítse.

Tegnap Péter Antal dr., Szabó Béni és Csia Pál a Magyar Párt nevében tisztelegtek a megye prefektusánál és megbeszélést folytattak a választásokkal kapcsolatban.

A prefektus a leghatározottabban kijelentette, hogy a rendpártoknak és így a Magyar Pártnak is teljes akciószabadsága lesz a megyében. A Magyar Párt gyűlésezhet és agitálhat szabadon, abban senki nem szabhat, hogy meggátolja, és ha valaki mégis erre merészkedne, ő becsületszárára ígéri, hogy az illetőt a legszigorúbban megbünteti.

Szóba került az is, hogy a községekben az esti összejövetelek megtartására általános tilalom lett kihirdetve. A prefektus közölte, hogy ez a rend fenntartása érdekében történt. Az esti mulatságokon italt is szoktak fogyasztani és így könnyen zavargásokra kerülhet a sor. Ezért kellett általánosságban az esti összejöveteleket korlátozni.

ismételtén biztosította azonban a Magyar Párt vezetését, hogy az egész megyében minden korlátozás nélkül végezhetik választási propagandájukat és megígérte, hogy a választás napján is a legteljesebb törvényes-

ségről gondoskodik, ezt szavával is garantálja.

A falvakban mindenféle riasztó hírek keltek volt szárnyra, amik kétségtelenül befolyásolták a Magyar Párt megmozdulásait. Most a prefektus szavával garantált nyilatkozata után mindenütt nyugodtan és bátran végezhetik a magyarpárti vezetők munkájukat és tájékoztathatják a választókat, hogy senki nem fogja szabad mozgásukban gátolni.

A választói gyűléseket holnap kezdi meg a megyében a Magyar Párt. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor Apáczán, délután Krizbán és Barcaújfaluban tartanak programbeszédet Szabó Béni és jelöltjei. Mindenütt nagy szeretet és bizakodás várja a népszerű jelötteket.

Hétfőn Hosszufaluban, kedden Csernátfaluban és Törkösön, szerdán Brassóban, szombaton Bácsfaluban, jövő vasárnap délelőtt Zajzonban, Tatrangon és Pürkerecen, délután Bodolán és Keresztváron lesznek választói gyűlések és programbeszéd.

Az egész megye magyarsága lázas buzgalommal és nemes odaadással készül a választásra. Minden becsületes magyar ember ott lesz a küzdelemben, ott lesz az urnánál és leszavaz a dúltkeresztes magyarpárti listára, hogy újból a kamarába juttassa Szabó Bényt, ki munkájával és gerincességével teljes mértékben kiérdemelte a nép szeretetét és bizalmát.

Polon

Brassó, december 10.

Szombaton délelőtt a Nagysétány sarkán, a posta előtt, egy megfázott perces fiút arcon vágott egy hatalmas ember. A gyerek arcán valami se lehetett, mert a füle alatt elindult a vér.

Annyi történt, hogy a fiu bement melegedni a postához egy kicsit, mert átfázott a talpa és mert meghűlt a torka sál nélkül. Ezért kapott egy hatalmas pofont a hatalmas embertől.

Meg kell mondani ennek a Vacariu Nicolae nevű városi vámosnak, aki pofázkodott, hogy ha a város hivatalát adott neki és eszt nem, akkor igyekezzenek ezután megokosodni, igyekezzenek ezután ügyelni a kezére, a kövér öt ujjára, mert senki arca sem arra való, hogy üssék, a perces gyerek archerendezését eléggé megbántotta a hideg, ne bántsa még ő is.

Általában most nagyon könnyen állnak pofonra a kezek. Az ember megvalázása divatba jött és a divat zen a téren is mindig nagyon hódított.

HÖLGYEK!

Ne dobják el régi kalapjaikat!

KARÁCSONYI OKÁZÓ

Kész modellkalapok már 100 lejért

is kaphatók.

B. LÓNYAI NŐI KALAPGYÁRTÁS

Brassó, Kapu utca 36. az udvarban

Unitárius tea-estély

Az unitárius ifjúság folyó hó 10-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel tánc-cel egybekötött műsoros teastélyt rendez a róm. kath. rajzteremben (Kolostor-utca 29), melyre a nagyerdemű közönséget ezután is meghívjuk. Beléptidő ingyenes. Teamegváltás, a jótékony célra való tekintettel, kötelező. Jó zenéről és hideg büféről a rendezőség gondoskodott.

Megítélt tulorák

A brassói munkakamara Jonescu munkabíró elnökletével, valamint Flágner szociáldemokrata megbízott és Goioan dr., a Kereskedelmi Kamara titkára, úlnőkök segédletével szombaton délelőtt hirdetett ítéletet M. Renghes és M. Weber a svéd utépitő vállalat tisztviselőinek tulajdonosi ügyében. A tisztviselők a jogtalanul igénybevevett tulorákért perelték be a vállalatot. A bíróság Renghes tisztviselőnek hét, Weber tisztviselőnek pedig öt-ezer lej kártérítést ítél meg.

A fa kérdése Romániában

Dr. M. Dracea, a CAPS volt vezérigazgatója, a bukaresti Politechnika jelenlegi tanára, folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a brassói Saguna disztermében igen érdekesnek ígérkező előadást tart: „A fa kérdése Romániában” cím alatt. Szakkörök részére különösen értékes előadást dr. M. Dracea a „Kultur Liga” előadássorozatában tartja.

Elűtötte a vonat

Szombat reggel a brassói állomás közelében könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. Vászari Péter kissé ittasan botorkáló udvarhelymegyei gazdát elűtötte egy tolató-mozdony. A szerencsétlenül járt vidékit súlyos belső és külső sérülésekkel szállították be a kórházba.

A városi villamosmű jogtalanul fizetési a fogyasztókkal a taxákat

A brassói háztulajdonosok egyesülete beadványt intézett a város vezetéséhez, melyben elpanaszolja, hogy a városi villamosmű szerződésellenesen a fogyasztókra hárítja a különböző taxákat. Az állandó választmány a beadványt áttette a jogügyi bizottsághoz, javaslatával céljából, de elvben már leszögezte, hogy a villamosmű, a vele megkötött szerződés értelmében, semmiféle illetéket nem róhat a fogyasztókra.

Rendezik az Alsó Fövény-utcát

Rég ideje annak, hogy az Alsó Fövény-utca rendezését tervbe vette a városi vezetés. Ez az utca olyan szűk, hogy abban a szekérrel való közlekedés lehetetlen. Most a város állandó választmánya arra kötelezte a szabályozási oldalon levő kerttulajdonosokat, hogy 1934 május 1-ig kerítéseiket vonják vissza a szabályozási vonalra, ellenkező esetben a város vezetését el ezt a munkát és az ezzel felmerülő költségeket közadók módjára fogja a kerttulajdonosokon felhajtani.

Keresse fel

az Elágazásnál (Albina épületében) Brassó, Vasut-utca 67 szám alatt ujonnan megnyit

fiók fényirodát.

„Carmen” fényképész.

Vásároljon

az

„ELITE”

ILLATSZERTÁRBAN

Brassó, Vasut-utca 55 sz.
(Schiel-gyárral szemben).

DECEMBER

20

Szabó Zoltán

hangversenye a REDOUTBAN.

SPORT

Sporthei

A TORNÁSZVILÁGBAJNOKSÁGBAN, amelyet 1934-ben rendeznek Budapesten, amelynek első próbaversenyei valószínűleg már február 11-én lezajlanak, mintegy ötven ezer tornász részvételére számítanak a világ minden részéről. Magyarországról 12-15 ezer, Németországból 5 ezer, Lengyelország részéről 2 ezer, Bulgária, Svájc és más államok részéről is 1-2 ezer tornászt várnak.

AZ ASZTALITENISZ VILÁGBAJNOKSÁGBAN

Párisban úgy a férfi-, mint a női számban a magyar versenyzők a favoritok. Sipos Annus magyar bolygójátékos egyik legveszélyesebb ellenfelét már legyőzte, a német Bussmann kisasszony személyében.

RÖVID SPORTHEI

A romániai nemzeti bajnokság A. csoportjának elhelyezése a legutóbbi mérkőzések után: 1. Universitatea 11 pont (26:11 gólarány), 2. Crisana 11 pont (17:14), 3. Kinizsi 10, 4. CFR 9, 5. AMTE 8, 6. Venus 5, 7. Tricolor 3 és 8. Brasovia 1 ponttal.

Az ausztráliai nemzetközi teniszversenyen Ausztrália csapata 9:3 arányban verte Angliát. Crawford 2:6, 6:4, 6:3 arányban győzte le a híres Perryt.

A „Romania” közölte a bukaresti szövetséggel, hogy december 25-én nem mehet Bukarestbe az Unirea-Tricolor ellen a bajnokság tavaszi fordulós mérkőzését lejátszani. Indoklás: a rossz időben nem készítheti elő csapatát. A Venus-Tricolor bajnokit viszont közös meg egyezéssel halasztották el. Ugyálszik, mégsem lehet erőszakolni a téli bajnoki játékokat.

A lengyel labdarúgó szövetség engedélyt kért a nemzetközi szövetségtől, hogy Moszkvában mehesse egy mérkőzésre az orosz csapattal.

A minapi osztrák válogatott-Arsenal mérkőzésen 45 ezer néző volt a osztrák csapat csékely ezer font (hatszázezer lej) költségmegtérítést, illetve játékdíjat kapott.

KOVÁCS A.

URI-DIVATSZABÓ
BRASSO, WEISS MIHÁLY-U. 18.

Saját és hozott anyagból
teljes megelégedésre dolgozunk

Bőriparosok!

Támogassátok a saját vállalatotokat. Mindennemű bőr és talp a legolcsóbb
BŐRIPAROS MESIEREK ARUCSARNOKA
R-T nál, Erassó, Rózsater 2 szám alatt

A MI SZÉP, A MI BAJOS

asszonyunkkal egy thea. egy keleti cigarettá, halk szavak, kenvelmes tolet asztalkán a BELMONT-rádló, — OPERÁK, MŰVESZZHANGVERSENYE — erre mondja a német: „Das lebt sich!”

ÁLOM? — NEM!

Telefonáljona 199-nak — estére már Oni is irigytik a Belmont-rádióért

„NOVY”-rádiólaboratórium,
Brassó, Rózsater 19

A jövő ágybetétje

a szabadalmazott „ELASTIC”, épen úgy egész életén keresztül szolgálja Önt, mint bármilyen kárpitosmunka, ami az én szakavatott kezem által kerül ki. BINDER A. kárpitos és díszítő Brassó, Kapu-utca 55.

Keménygallér tisztítás leszállított

áron drb. Lei 4.50. —

A gallér tükröfnyes és habfehér. Rongálódás kizárva — SZABÓ-MOSÓDA Brassó, Hosszu utca 32. Fiók-üzlet Kút utca 20

EGY KULTÚRMÉRNÖK...

Alóliroft M.... kultúrmérnök tudatom Önökkel, hogy feleségem súlyos reumában szenvedett, amely betegség 6 hónapig az ágyhoz volt láncolva. Kigyógyítására minden gyógyszert megpróbáltunk, de minden hiába valónak bizonyult. Végül 3 üveg URODONAL elfogyasztása után fájdalmi megszűntek és újra végezhettem a háztartási teendőket.

Az ötödik üveg után teljesen felgyógyult. Három év óta egyetlen reumás bántalma sem tért vissza, de ha ezután bármilyen visszaesés mutatkozna, 2-3 kávéskanál URODONAL azonnal megszünteti a fájdalmakat.

Fogadják legmesszebbmenő elismerésemet gyógyszerük jótékony hatásáért, amely visszaadta feleségem egészségét.

Teljes tisztelettel:

M.... kultúrmérnök, RIBEAUVILLE, H. K.

A húgysavmérgezést, amely leginkább a nőknél fordul elő, csakis olyan szerrel lehet kigyógyítani, amely képes feloldani a húgysavlerakódás kristályait és azokat gyorsan és biztosan ki is tudja hajtani. Egyetlen gyógyszer sem tudja ezt a feladatot úgy végrehajtani, mint az URODONAL, amely semminemű hajtó természetű ásványi só nem tartalmaz és nem fárasztja a szervezetet.

Az egész világon több mint százezer orvos írja elő ezt a szert, amely a reumások ezreit gyógyítja ki, akik megmentőjüket ismerik el benne. Az URODONAL megbízható, tudományos készítmény, minde-nütt van hatása még ott is, ahol a többi gyógyszerek folmondják a szolgálatot.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

GOMBOS URISZARÓCÁ

BRASSO, Kapu-utca 41 szám alatt.
Télikabatok, felöltők, öltönyök stb elegáns, szolid kivitelben, utányos árban készülnek.

Elegáns télikabatok, estélyi ruhák, szövetruhák, szolid árakban

Margaret-szalomban

BRASSO,
Marmrosch-palota, Piața Libertății No. 10

SZÉPÉSZETI OSZTÁLYAL

bővítettem ki női fodrász szalonomat Dr. Winklerné Beck Rozsi (dipl. Paris Barbara Gould) vezetésével Olcsó héti Speciális modern párizsi kezeléseket.

MOLNÁR ANTAL Brassó, Weiss Mihály-u. 21

Uri- és nőiszabóságom

új címe Brassó, Hirschler u. 7 szám Pontos szabás. Gondos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Stoica Péter

Biri néni

szakácskönyve a legjobb és mégis a legolcsóbb. Ismét kapható mindenütt. Kemény kötésben 100— lej. Postán utánvétellel szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Van-e szüksége

chamotte-
anyagra?

Nálunk jutányosan kapható kitűnő minőségben:

tűzálló téglák, idomkövek, lemezek, vakolat, anyag stb.

üstök, sütőkemencék, kályhák és takaréktűzhelyek kitalazására.

Ugyancsak szállítunk:

Anyagszöveget és összekötő darabokat

Thomas, Scheeser & Galtz

Brassó

A „Keresztényfalvi Agyaggyár R. T.” képviselője

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Alástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyeszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

FINOM MELEG GYAPJU HARISNYAKAT, céna férfi-zoknikat, gyapju stucnikat, férfi sportharisnyákat TARTÓT ANYAGBÓL OLCÓ ARON KÖTÖK. Cím: Brassó, Str. Nicolai Filipescu 59, földszint jobbra. (Volt Hátulókó-bánya) 12937

Jubiláris Jókai-kiadás, Hugó Viktor, Dumas, Zola, majdnem új, jutányosan eladó. Deutsch, Braşov, Hartenek 3. (Iskola-u. sarok.) 13951

Erdélyi pékség, jól bevett vevőkörrel, teljes berendezéssel és kihordási eszközökkel, más elfoglaltság miatt eladó. Ajánlatok „Brassói” jellege alatt a B. L. bukaresti kiadóba.

Princesse Schlupfer

a modern és okos nő estélyi

fűzője, mert

- 1) a legvékonyabb ruhán sem látszik keresztül;
- 2) még tánc közben sem érezni, hogy fűzőt takar a ruha;
- 3) a legtekélyesebben karcsúsítja és emeli az alakot.

Egyedül és kizárólag csak

Corsette B. Goldstein

Brassó, v. Kolostor-utca 7.

A város legregibb — 34 éves — fűzőszalonjának különlegessége.

Női- és
férfiszövetek

legjobb minőségben,
legolcsóbb árakon a

POSTĂVĂRIE

E. ROSENBERG

cégnél, Brassó, Virágsor 17 (Hirschler-utca sarok)

Fajtisza Dobermann kutyakölykök eladók. Máriaffy, Găleşti, jud. Târnava Mică. 13926

Állást nyer

Jórávaló szakácsnét keresek sürgősen. Cím: Braşov, Axente Sever No. 12. 13927

2 ügyes masamódleány felvétetik azonnal. Wiener Chic, Brassó, Str. Regele Carol 24. 12949

Tanulólanyn (fiut) fizetéssel felvesz Foto Klein, Brassó. 13950

Állást keres

Középkorú, egyedülálló asszony háztartásnői állást keres, diétáztatást is elvállal. Megkeresések Székessiné, Vöröskút-utca 11. Brassó. 13948

Molnár, vagy almolnár állást keresek azonnali belépésre. Diesel, szítás, szivógáz, vagy vizimalmot bérbe vennék. Kálmán Ferenc, Odorheiu. 13952

Megbízható, intelligens fényképész (ki retusál, kopíroz, stb.) megfelelő állást keres. Ajánlatok Rudolf Mosse, Sibiu. 13954

Intelligens, komoly, szerény leány háztartást vezetne korrekt, magányos férfinél, vidéken. Irodai munkáiban segítene, varr, több hirdetést tett közzé, ezuttal kér ajánlatokat. Leveleket a kiadó továbbítja. „Ez az utolsó megoldás” jelígre. 13955

Gépész, szeszifőző, oklevéllel rendelkező, 1904-től szeszifőzői minőségben alkalmazva, állást keres azonnali belépésre. Timár Sándor, Zabola. 13944

Lakás

2 szoba, fürdőszobás, konyha; napos lakás azonnalra kiadó. Brassó, Hosszu-utca 13958

Vegyes

Tanítók varni, szabni és a legújabb modelleket olcsón vállalom. Brassó, Kórház-utca 57. 13959

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélvégnyelv, virágnyelv, stb. Araszines borítólap 30 lej.